

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

P. n. volilci stolnega mesta Ljubljana!

Na shodu narodnih volilcev, vršivšem se dne 9. t. m., vzprejeti so bili po nasvetu podpisane volilnega odbora za letošnje dopolnilne volitve v mestni zastop soglasno sledeči gg. kandidati:

Za III. volilni razred.

ki voli v **ponedeljek dne 17. t. m.:**

Dolenec Oroslov, hišni posestnik in trgovec.

Hafner Ivan, posestnik in gostilničar.

Tomšič Ivan, c. kr. vadniški učitelj.

Valentinčič Ignacij, posestnik in zavarovalni zastopnik.

Zabukovec Jakob, c. kr. računski nadsvetnik v p.

Za II. volilni razred.

ki voli v **sredo dne 19. t. m.:**

Hrásky Ivan Vladimír, deželni inženir.

Orožen Fran, c. kr. priprav. profesor.

dr. Tavčar Ivan, odvetnik in hišni posestnik.

vit. pl. Zitterer Matija, c. kr. stotnik v pok.

Za I. volilni razred.

ki voli v **petek dne 21. t. m.:**

dr. vit. Bleiweis-Trsteniški Karl, primarij in posestnik.

Petričič Vaso, posestnik, trgovec in podžupan.

Narodni volilci! Bodite složni in izkažite soglasno svoje zaupanje tem izkušnim, vestnim in odločno narodnim možem!

V Ljubljani, dne 14. aprila 1893.

Narodni volilni odbor.

Prevrat v Srbiji.

V Ljubljani, 15. aprila.

Tekom nekaterih ur izvršil se je včeraj v Srbiji prevrat, kakešnega ni nihče pričakoval in ki po spremljajočih ga okoliščinah živo spomina na dogodbe v minulih stoletjih. Sirota na kraljevskem prestolu, nedoletni kralj Aleksander, proglasil se je polnoletnim, odstranil siloma regenta in liberalne ministre in sam v svoje roke vzel kraljevsko oblast, katero sta njegova namestnika tako slabo izvrševala. Uradništvo in vojaštvo je brez obotavljanja priseglo kralju zvestobo, narod pa je novega gospodarja pozdravil z iskrenim navdušenjem ter svoje veselje izrazil slovesno s tem, da je razobesil zastave in priredil velikansko iluminacijo. Sinoči je celo morje luči razsvetljevalo kraljevino Srbijo in po tolikih temnih dneh naznanjevalo lepšo, jasnejšo bodočnost.

Srbska kriza je s tem rešena, in sicer srečno rešena, tako da mora vsak prijatelj Srbije z veseljem odobravati energični korak kralja Aleksandra. Ustava sicer velevala, da postane kralj polnoleten, kadar zvrši 17. leto svoje starosti, in da more šele tedaj prevzeti vladanje, ali razmere v Srbiji so se bile zadnji čas tako premenile in poostrele, da je pretila nevarnost ne samo miru in redu, ne samo dinastiji, ampak tudi samostalnosti in neodvisnosti Srbije. Zato pa je opravičljiva samovoljnost, s katero se je kralj Aleksander proglasil polnoletnim, dočim mu za to faktično nedostaje še nekoliko mesecev.

Znano je, kaj je prouzročilo nevarne razmere, iz katerih se je sedaj rešila Srbija. Liberalna stranka, na čelu jej oba regenta Ristić in Belimarković, postopala je tako nasilno, protizakonito in samovoljno, da je pred par dnevi klub radikalnih iz skupščine izstopivših poslancev se razšel, kar se je v vseh treznosodečih krogih zmatrало kot nekako napoved revolucije.

Kraljeva proklamacija je za radikalno stranko najlepše zadoščenje. V tej proklamaciji se brezobzirno obsoja in ožigosa postopanje liberalne stranke in prejšnje vlade, in glasna radost, s katero je veli-

kanska večina prebivalstva pozdravila te besede kraljeve, svedoči najbolje, da so vsakomur segle v srce.

Prevrat je bil tako spretno uprizorjen in se je izvršil tako točno, da je upravičeno domnevanje, da se je že davno pripravljalo. Razkralj Milan je v takih rečeh zelo izurjen in brez dvoma se je pred nekaterimi meseci s kraljico Natalijo porazumel jedino le zato, da zajedno z njo varuje interese kralja Aleksandra in mu obrani srbski prestol. Ta coup se je izbornu posrečil in ako je razkralj Milan storil svoji domovini mnogo zla, mora se mu priznati, da jej je z včerajšnjim prevratom storil veliko uslugo, ker jo je obvaroval pretečih nevarnih komplikacij.

Prvi čin polnoletnega kralja Aleksandra je bilo imenovanje novega ministerstva, katero je takoj prevzelo vladu. Možje, kateri so došli na krmilo v tej kritični uri, so porok za to, da bo v Srbiji zavladal zopet red in mir, da se bodo zopet spoštovali zakoni, ustava in osebna svoboda. V novem srbskem ministerstvu sedé najodličnejši srbski rodoljubi, spretni in občespoštovani državniki, cvet srbske inteligencije. Predsedstvo in naučno ministerstvo je prevzel načelnik državnemu svetu in bivši odgojitelj kralja Aleksandra, dr. Dokić, svetovno naobražen mož v najboljših letih, plemenit značaj in zvest privrženec dinastije. Po svojem političnem mišljenju pripada dr. Dokić zmerni frakciji radikalne stranke. Vojni minister general Franasović, jeden najodličnejših srbskih častnikov in goreč prijatelj kraljice Natalije, je bil za časa Garašanina že večkrat minister in pripada napredni stranki Garašaninovi. Finančni minister Vuid je najboljši finančnik kar jih premore Srbija, on kakor skoro vsi drugi ministri so pristaši radikalne stranke, sicer pa izborni uradniki in zanesljivi privrženeci kralja. Politična barva teh mož, katerim je zavožene srbske razmere spraviti v pravi tir, je taka, da jamči za lojalno tako zunanjo kakor notranjo politiko.

Prevrat v Srbiji je v vseh političnih krogih, zlasti pa v avstro-ogerskih obudil največje presene-

LISTEK.

„Framazonsko“ pismo.

Ich kenne die Weise, ich kenne das Lied,
Ich kenn' auch die Herren Verfasser;
Ich weiss, sie trinken heimlich den Wein
Und predigen öffentlich Wasser.

Heine.

Gospod urednik! Že zdavna sem občudoval Vašo potrpežljivost v ožigled neumornemu dokazovanju, da deluje Vaš list v službi hudiča vseh hudičev, samega Satana. Brez zamere, a Vaša taktika se mi ne zdi prava! Cenjeni pijonir Missia-Mahničevega katolicizma, Liga + 53, Vam je po znanem receptu dokazal, da ste v službi lože in tega suma se z „elegantnim papirjem“ ne boste tako hitro obranili. Le čitajte zadnje številke „Slovenca“ in prepričali se boste, da je sedaj ta poštenjak pripravljen, vsakomur po jako znižani ceni, to je za 12 kr., ozir. po pošti za 15 kr. ucepiti prepričanje, da so slovenski liberalci v službi lože in da jih je treba čim preje, tem bolje sežgati na grmadi. In ta pesem, ki jo je zakrožil tisti znani dolenski — džinkovec, glasila se bo skoro širom slovenske domovine, tedaj pa gorje Vam, vi peklenski slovenski liberalci. Le čakajte! Vi ne verujete v nezmotljivost asketikov Karla Kluna in Andreja Kalana,

ergo tudi ne verujete v katoliško cerkev, kajti Klun in Kalan postavljena sta od škofa, kateri je zopet postavljen od papeža in ker je zadnji nezmotljiv v verskih zadevah, tedaj sta vendar tudi nezmotljiva gospod kanonik Klun in gospod vikar in Vaš kolega Kalan v političnih zadevah in kdor zadnjega žali, ta žali tudi cerkev. Kako, Vam to ne gre v glavo? Pomilujem Vas! Toda govoriva resno, stvar je žalostna dovolj. S Castelarjevimi frazami tu ničesar ne boste opravili, tu Vam mora veljati načelo: klin s klinom! S kriko raz lice tistim hinavcem, ki trdijo, da je žaljen duhovski stan, ako se trdi, da ta ali oni hinavec v talarju ni za naš narod. Ako hočete zaprečiti, da se bo narod navzel strupa, ki se mu podaje sedaj morda še v homeopatičnih pilulah, tedaj treba dokazati, da politika s stanom nima ničesar opraviti in da ni vse zlato — kar nosi duhovski talar. Grenka medicina bo to, a mi „liberalci“ nismo krivi, ako je postala neobhodno potrebna, ako so nas prisilili do tega orožja. Hudiča izganjaj z belcebubom — to je star pregovor in noben pošten duhovnik nam ne more v zlo šteti, ako se branimo obrekovanja z najostrejšim orožjem.

In sedaj „in medias res“. Evo Vam prvi slučaj, kateri bi jaz raztrobil mej brezverski slovenski svet. Včeraj obravnavala se je v „Križankih“ jako pikantna kazenska zadeva, pri kateri sta prvotožitelj in toženec duhovskega stanu. Kdo bi ne poznal v

Ljubljani toli brumnega bivšega superiora lazaristov, gospoda Ignacija B—a! Tudi on je v svojem času ropotal zoper slovenske liberalce in „Slovenec“ je v nebrojnih noticah naglašal potrebo in dobrodelni uspeh misijonov, prirejenih po gg. lazaristih. Da bi bil tačas „Slovenski Narod“ le besedo črhnil — gorje mu! A sedaj nastopili so drugi časi. Prečastiti g. Ignacij postal je hkrati kurat v Lahovčah pri Kamniku in odsihmal pričelo se je njegovo trpljenje. In vzrok? „Cherchez la femme!“ Gospodinjala mu je gospodičina Ivana L. in Lahovčani dejali so temmelj tega, kar so videli, — da to ne gre. Dohajale so na knezoškofa pritožbe in facit bil je, da se je gospodičina gospodinja preselila s svojo materjo v Kamnik, a skoro je prišel za njima tudi gospod kurat, češ, da je bolan in da „weibliche Pflege“ nikjer ni prepovedana v cerkvenih zakonih. Ko je gospod Ignacij nekoliko okrevaj, prosil je, naj se mu podeli kaka fara, kjer bi bil potem v znak svoje hvaležnosti brezdvomno skoro izposloval rezko udanostno izjavo. Njegov duhovni protektor obrnil se je na ordinarijat, a gospod stolni dekan in generalni vikar dr. P. bil je trd ter zahteval, da naj gospod Ignacij zapusté svojo strežnico. To svojo trdo zahtevo moral je g. dekan nekoliko rezko utemeljiti, kajti gospod Ignacij in njegova strežnica uročila sta zoper njega tožbo zaradi razžaljenja časti. V tej tožbi je gosp. Ignacij zlasti

čenje, morda tudi neugodno presenečenje, zakaj v raznih slovanskih listih se je čitalo, da je zadnji čas avstrijski poslanik v Belemgradu podpiral liberalno vladno, seveda le moralno. To pa nikakor ne bo uplivalo na politično razmerje mej Avstro-Ogersko in Srbijo, to ostane, kakršno je bilo, hladno prijateljstvo, drugega nič, kajti lepi časi Milanovi se pač ne vrnejo več.

Prevrat v Srbiji je samo notranje političnega pomena, to pa največjega in zato se ga brataki veselimo tudi mi, češč, da bi bila kralju Aleksandru sreča vedno tako mila, kakor sedaj, ko je stopil v javno življenje in da bi vedno kot slovanski monarh vladal na srečo in v slavo domovini.

Deželni zbor štajerski.

V Gradcu, 14. aprila.

V seji dne 11. t. m. bavila se je zbornica s samimi formalnostimi ter odkazala posamičnim odsekom došle predloge in peticije.

Začetkom seje dne 13. interpeliral je posl. Posch namestnika o zapuščini Konstancie Fax v znesku 135.066 gld. 17 kr. Zapustnica je vse svoje imetje, izvzemši nekatera manjša volila, testirala v dobrodelne namene in določila znesek 84.899 gld. za vzgajanje sirot v konventu usmiljenih sester v Brucku. Zapustnica je v oporoki določila, da je nje poslednjo voljo izvršiti vsaj tekom jednega leta po smrti, ali od nje smrti je minolo že celih deset let, ne da bi se bilo storilo po določbi oporoke. — Namestnik baron Kubeck je izjavil, da ne more takoj odgovorjati, ker o stvari ni poučen. — Posl. Jerman stavil je predlog, naj se deželni odbor naroči, da do prihodnjega zasedanja izvrši ukrep deželnega zbora z dne 27. septembra 1888 glede cerkvenokonkurenčnega zakona. — Posl. Kaltenegger je nasvetoval premembo zakona o javnih cestah, posl. Morré pa je utemeljil svoj predlog o kolesarskem redu, kateri je tudi namestnik toplo priporočal. — Posl. dr. Heilsberg je potem obširno in korenito utemeljeval svoj predlog glede novih tarifov južne železnice. Z uvedbo pasnih tarifov na državnih železnicah je bilo prikrajšano prebivalstvo, stanujoče ob južni železnici, in to jako izdatno. Tega prebivalstva glasne tožbe primorale so naposled tudi južno železnico, da je upeljala pasni tarif. Ali kakšen je ta novi tarif! Južna železnica je z njim vnovič dokazala, da jej za blagor občinstva ni čisto nič. Vsled tega tarifa je za vsakih 21 kilometrov tovornina zvišana za celih 5 gld. To je nečuveno postopanje. V ožgled tolike smelosti južne železnice je upravičeno vprašanje: Kje je bila pri sestavljanju tega tarifa generalna inspekcija za železnice, kateri pristojna v imeni države nadzorovalna pravica? — Posl. dr. Link je utemeljeval svoj predlog, naj se deželni zbor vnovič izreče zoper nameravano uvedbo transportnega davka, kateremu se finančni minister navzlic splošnemu odporu vseh krogov nikakor ne mara odpovedati. S transportnim davkom namerava vlada pokriti nedostatek pri državnih železnicah, ker ta baje

narašča od leta do leta in bi utegnil postati nevaren ravnovesju v državnem gospodarstvu. Ali in na kakov način je mogoče pokriti nedostatek pri državnih železnicah, to je vprašanje, katero je moči rešiti le zajedno z večjim kompleksom drugih vprašanj, gotovo pa je to, da bi transportni davek, to je priklada tarifom, bil skrajno nepravilen davek in zlasti za štajersko deželo velika narodnogospodarska škoda. Tarifi ne morejo biti podloga obdavčenju, ker niso enakomerno določeni, ker so na različnih železnicah različni, vsled česar bi morali več transportnega davka plačevati ravno tisti razpošiljalci, katere že itak tarejo visoki tarifi. Transportni davek bi gospodarsko nejednakost močno poostiril in bi sploh vse gospodarstvo oškodil, kajti prva posledica bi bila, da bi se čutno povečale cene raznovrstnim živilom in kurivom, sosebno premoga. Kako to upliva na promet, na produkcijo in na trgovino, na konkurenčno silo obrtnosti in na eksport, to mora biti jasno tudi slepcu. Štajerska dežela bi to pred vsemi drugimi čutila, ker je vezana na južno železnico in ne more izkoristiti nižjih tarifov na državnih progah. Ti nagibi so že lani napotili dež. zbor, da se je izrekel zoper transportni davek in ker so do pičice primerni tudi za sedanjo situacijo, naj deželni zbor vnovič energično prosvедуje zoper imenovano namero finančne uprave.

V današnji seji rešil je dež. zbor brez debate nekatere občinske zadeve. Posl. Jerman je predlagal, naj se sklene poseben zakon glede razdelitve zapuščin za posestnike srednje-velikih kmetij.

Prihodnja seja je v ponedeljek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 15. aprila.

Tržaške volitve.

Kakor smo že naznanili, je Tržaški mestni magistrat zavrgel volilne reklamacije konservativne stranke vzlic temu, da se opravičenost teh reklamacij snuje na razsodbe v tej stvari najvišje instance. Reklamantje imajo sedaj pravico, da se zoper razsodbo mestnega magistrata pritožijo na municipalno delegacijo, kateri pristojajo v volilskih rečeh tiste pravice, kakor bi jih izvrševal občinski svet. Municipalna delegacija bo brez dvoma zavrgla pritožbo reklamantov in potrdila razsodbo mestnega magistrata. Odločbo municipalne delegacije mora sicer namestnik potrditi, da postane pravoveljavna, ali razveljaviti je ne more, to je, on ne more iz lastne moči določiti, da je reklamirane volilce upisati v imenik. Ker ni dovolj časa za to, da bi stvar prišla pred državno sodišče, ostane volilski imenik nespremenjen, konservativna stranka torej nima upanja, da bi zmagala, tudi ako začne volilski boj. Vlada je vse to v naprej dobro vedela, neumevno pa je, čemu je v takih razmerah razpustila obč. svet.

Češki veleposestniki.

Mladočeška stranka je češkim veleposestnikom že neštivilnokrat očitala, da so zgol vladni prištaši in da se za narodne interese niti ne menijo. Da je to očitanje vsaj deloma opravičeno, svedoči zadnje dogodbe v češkem deželnem zboru. V komisiji za

občinske in okrajne zadeve so veleposestniki v nasprotju z lanskimi svojimi izjavami glasovali z Nemci in proti obema češkima strankama za punktacijake predloge. Vsi češki veleposestniki pa nikakor ne odobravajo tega postopanja, tako vsaj trdi „Politika“ pišeč: Dejstvo, da so mej konservativnimi veleposestniki nekateri poslanci, ki so po svojem narodnem prepričanju dosti bliže staročeški stranki kakor svojim lastnim tovarišem iz kluba, potrja misel, da ne bodo vsi veleposestniki odobrili nazorov, katere sta v odseku razvila princ Schwarzenberg in grof Zedwitz. Mogoče je celo, da pri glasovanju v zbornici ostanejo voditelji veleposestnikov z Nemci vred v manjšini in torej ne bodo dosegli niti pričakovanega hitrega in praktičnega uspeha. Možnost, da se to zgodi, nikakor ni puhla kombinacija in zato morali bi veleposestniki predno se odločijo skrbno preudariti pomen svojega postopanja in faktum, da bi v tem slučaju jedenkrat za vselej uničili svoj politični ugled v češkem narodu. — To je jako resno svarilo, toliko resneje, ker pribaja od staročeškega glasila in zategadelj smo zelo radovedni, kako bo stvar iztekla.

Tirolski deželni zbor.

Predčerašnjim se je sešel deželni zbor tirolski, a južnotirolski italijanski poslanci niso zaseli svojih sedežev, ampak ostali doma. Tri leta je že tega, da so italijanski poslanci začeli abstinencijo in da vzlic združenemu delovanju vladnih in nekaterih škofovih organov niso bili primorani opustiti jo, to je pač najjasnejši dokaz, da odobrava ves Trentin njih politiko. Velika večina duhovščine je uneta za avtonomijo Trentina in se razlikuje od liberalnih Italijanov zgol po različnem mnenju glede cerkveno-političnih vprašanj, dočim soglašajo z njimi v vseh narodnih vprašanjih. To je za italijanske duhovnike jako častno. Prej ali slej bo morala vlada in tudi nemško klerikalna stranka odnehati in priznati Trentinu toliko avtonomije, kolikor je zahteva, to je neizogibno in s tem bo plačana uztrajnost volilcev in voditeljev.

Vnanje države.

Ruski car v Parizu.

„Novoe Vremja“ priobčuje senažni članek, kateri je vredno zabeležiti. Naznanjuje, da se bo cesar Viljem iz Rima vračal preko Švice v Berlin, konstatira imenovani list, da bi ta precedenčni slučaj razveljavil brez pogajanj skleneno pogodbo evropskih monarhov, da nobeden ne obišče republikanskega Pariza. Te pogodbe, če prav ni formalna, držali so se doslej vsi vladarji, s tem pa, da obišče cesar Viljem Švico oficijelno, s tem je kršena ta pogodba in ruski krogi baje že uvažujejo pomen eventualnega potovanja ruskega carja v Pariz.

Razmere v Belgiji.

Vihar narašča strahovito, sosebno v Bruselju. Delavske demonstracije se neprestano ponavljajo. Hrpe delavcev manifestirajo po vsem mestu. Krvavi izgredi in pretepi se neprenehoma dogajajo. Orožniki in vojaki rabijo orožje. Mnogo je že ranjenih in ubitih. Bivšega ministra Woesteja napadli so izgredniki z revolverjem. Vlada je dala zapreti ves glavni odbor delavske stranke, kateri vodi priprave za splošni štrajk. V Bruselju so vsi delavci ustavili delo in tudi po deželi narašča štrajk zlasti v Gentu. V okolici Charlerois, kjer je nad trideset tisoč rudarjev, začne štrajk v ponedeljek. V Quarregnonu so delavci napravili barikade; orožniki so streljali na upornike, pa so se morali umakniti. Delavci dobili nekatere orožnike v roke, je najprej straho-

Dalje v prilogi.

S sprehodov po Ferdinandovi cesti.

(Češki spisal Bogdan Kaminský. — Preložil V. B.)
(Konec.)

Ozrla se je ter pospešila korake. Z naglim korakom je šla po potih, držečih k vodometu, jaz sem šel nazaj, a vedno sem videl njo in prijatelja, ki jej je bil za petami. Tam, kjer pred Ottovo tikarno stopnice drže v parkov znižani terča, sestal sem se znova s prijateljem. Ona je nenadoma izginila. — Kje je? — vprašala sva zajedno drug drugega. — To je čudno, — dejal je igralec kot sam pri sebi. — Tam pri krnici sem jo najedenkrat zgrešil. Videl sem jo, a kot bi trenil izgine. Kje je? Kot bi se bila v zemljo udrla. V krnico vender ni skočila. — Ni duha ni sluha ni bilo po njej. Še danes mi ne gre v glavo, kako nama je mogla takrat, sredi parka, tako naglo izginiti izpred oči.

Potem sva šla nazaj in oba sva bila črna, Bog vé zakaj. — Kaj bodeva govorila o njej?! — dejala sva, o njej pa sva vender le govorila. Vsa njena prikazen nama je bila čedalje bolj zagonetna. „A sedaj,“ rekel je prijatelj igralec, „naj jo dobim kjerkoli, pojdem k njej ter jo ogovorim. Tako znana, gotovo, prav gotovo jo poznam odnekod. Toda odkod? To moram zvedeti. Njeni pogledi so v istini nedoumni in taki, kot bi hotela reči: Ali me več ne poznaš? Zakaj ne prideš k meni? Prosim te, govoriti moram s tabo.“

povdarjal „man wird doch nicht glauben, ich werde mit Fr. L. Schlampen spielen wollen“, „sie ist ja keine Schlampen“ itd. — O tej tožbi bila je včeraj javna obravnava, katera se je pa morala preložiti, ker ni bilo mogoče doseči poravnave, akoravno je bil navzočen pri obravnavi tudi dvorni kapelan preuzvišenega g. knezoškofa samega. V taki zadevi tedaj naše duhovsko vodstvo ni znalo zabraniti javne obravnave, o kateri je vsakemu listu svobodno poročati, tu ni segla vmes duhovska jurisdikcija, ki slovenskim liberalcem in novi šoli piše na rovaš, ako kak težak živi nekaj časa v konkubiatu s svojo ljubico, ker ne zmoreta dotičnih taks; tu pa se svobodno škandalizuje in pohujšuje ves Kamnik, videč zvezo, ki mora uničiti ugled duhovskega stanu radikalneje nego deset lož. Morala, krščanska morala, kje si! Mi „framazoni“ smo vendar-le boljši ljudje, kajti mi se bojimo, da bi vsled takih prikazni trpela vera in zategadelj neizprosno polagamo prst na take rane naše duhovske hierarhije. A zakaj tu ni pravočasno vmes posegla tista roka, ki je poklicana braniti vero in ki nas tako rada tepe? Zakaj se je dopustila, da se je javno razobešalo tako silno umazano perilo? „Hic Rhodus!“

Vidite, g. urednik, to je prvi slučaj in prva pilula. Take rane razkrivajte in s tem boste najhitreje prišli do konca tisti p. n. ligi + ∞. Klin

s klinom! Čim hitreje bo jenjalo od one strani obrekovanje, tem preje bo nehalo tudi pri nas razkrivanje neljube resnice. Dokler je pa svobodno obrekovanje, mora biti svobodna tudi resnica. Rahločutni obziri tu ne smejo veljati. Ako ta pilula ne bo pomagala, tedaj imam na razpolago še vrhovat koš drugih. Morda se g. prošt Klofutar še spominja, kako je vzkliknil tačas, ko so sv. Očeta nalogali, da je g. dr. Kahn večš slovenskega jezika? Mari se tačas njegov vzklic ni glasil: Rom ist betrogen worden! In mari to ni bil naglaven greh? Toda za danes dovolj! — V ponedeljek bo sicer „Slovenec“ upil, da frivolno segamo v privatno življenje (tako, kakor v zadnjem času on!), da blatimo duhovski stan itd. — a nič se ne strašimo. Kadar se stan prestvarja v politično stranko, tečejo za hegemonijo ter borečo se v to svrho z obrekovanjem in z zlorabo svoje oblasti — tedaj je najostrejši odpor neizogiben. Pustite nam naše poštenje in potem tudi nam ne bo treba razkrivati, da se tudi v vrstah svete lige nahajajo ljudje, kateri so zadnji poklicani za naše sodnike, za katere se nam usiljujejo. Kdor noče biti sojen, naj ne sodi.

Z Bogom, gospod urednik, na svidenje pa le tedaj, ako bo treba. Alfa.

vito trpinčili in potem umorili. V Bruslju in v nekaterih drugih mestih razbili so delavci več kavarn, gostilo in prodajalnice. Konservativni poslanci so se posvetovali o premembi ustave; ministerki predsednik se je izrekel za posredovalni predlog progresista Nyssena in valed odpora stranke stavil kabineto vprašanje. Razmere so take, da se je bati nevarne krize, ako se hitro ne odpomore.

Dopisi.

Iz Pulja, 13. aprila. [Izv. dop.] (Slovenska liturgija v Istri.) V Premanturi v Istri se od starodavnih časov pri raznih cerkvenih obredih navadno rabi hrvaški jezik, ali odkar je v tem kraju upravitelj župnije neki g. Krušnik, se krši ta navada in pravica bolj in bolj. Letos je ponehalo pri svetih opravilih v Velikem tednu tudi hrvaško petje, kar je ondotno prebivalstvo silno razdražilo. Poslanec tega okraja, dr. Matko Laginja, ustrezajoč splošni želji, razglasil je odprto pismo na poreško puljskega škofa dra. Flappa, katero slove: Presvetli in prečastni gospod! V Premanturi, v puljski škofiji, je od pamtveka v rabi hrvaški jezik pri raznih cerkvenih obredih, kakor pri pogrebih, krstih, ženitvah, blagoslovih itd., stare knjige nam celo dokazujejo, da se je v oni cerkvi tudi cela sv. maša čitala v tem jeziku, in še sedaj žive ljudje, ki so pri taki (glagolski) sv. maši odgovarjali.

Malo mesecev sem začelo se je opravljati v latinskem jeziku vse, kar se je doslej opravljalo v hrvaškem jeziku, in tako se je tudi v velikem tednu letošnjega leta opravilo latinski, kar se je doslej opravljalo v narodnem jeziku. Ljudje, ki so mi to pripovedovali, so mi rekli, da je ta prememba pohujšljiva za narod in da je bila na primer na veliki četrtki tista cerkev proti običaju in v kljub veliki svečanosti skoro popolnoma prazna.

Vi, presvetli gospod, morate za take premembe gotovo vedeti. To ni več: ne sme se novotariti (nihil innovetur), nego je nekaj povsem drugega, kar škodi cerkvi in narodu.

Vi, presvetli gospod, kot učen človek, veste dobro, da ima hrvaški narod v Istri pravo, da se mu vzdrži in pusti v cerkvi vsaj toliko narodnega jezika, v kolikor je bil kje do novejšega časa v navadi.

Po želji tistih ljudij, naj storim kar morem, obračam se javno do Vašega gospostva v nadeji, da bode omenjene premembe svečano zabranili, kajti hudo je res, presvetli gospod, da so v mnogih krajih v Istri ovce brez pastirja, a še huje bode, ako ostanejo pastirji brez ovac. Vašemu presvetlemu in prečastnemu gospostvu udani — dr. M. Laginja, zastopnik kmetijskih občin zapadne Istre. V Pulju, dne 10. aprila 1893. — To pismo, razglašeno v raznih listih, je prekarakteristična ilustracija ravnopravnosti v cerkvi v poreško-puljski škofiji in sila radovedni smo, kaj bosta odgovorila monsignor Flapp in njegova dejanja dosledno prikrivajoči Ljubljanski „Slovenec“.

„Da, vse to odseva iz njenega pogleda,“ pritrudi mi doktor zamišljen.

„Ta dan je nisva več videla, pač pa drugi dan ob petih pred Topičevo knjigarno. Pogledala naja je hladno, ledeno, s pogledom polnim mržnje... in navlašč se nama je izognila. Njena hoja je bila zopet tako lahka, ponosna, njene roke so bile kot navadno razven koncev dveh prstov skrite pod plaščem.“

„Veste li, česa se bojim?“ veli mi doktor. „Zdi se mi, kot bi se izpod plašča najedenkrat imel v njeni roki zablinkati revolver. Verujte mi, ta ženska je vsega zmožna.“

„Midva je nisva nazivala drugače kot „tajnost“ — nadaljeval sem. — „Bila je v istini tajna, zagonetna v vsem svojem vedenju, v obližji, v bolesten stisnjenih ustnicah, v svojih očeh. Nikdar nisem videl v kakem pogledu toliko žalosti in jada, kot prej, ko je pogledovala prijatelja in toliko strastne, da bolesten mržnje, ko se nama je izognila. Potem je nisva več opazila.“

„In tisti igralec ni nikdar govoril z njo?“

„Ne. Sedaj je zopet nekje na deželi in piše mi tam pa tam.“

Mej tem je nastalo pahluč, vrste izprehajajočih se ljudij so se pričele čiti in z doktorjem sva se ločila. Sešel sem se z njim čez teden dni. Povedal mi je, da ga je takrat čakala v hiši, v kateri

Domače stvari.

— (K petindvajsetletnici „Slovenskega Naroda“.) „Slovanski Svet“, ocenjujoč jako laskavo slavnostno našo številko, piše v zvezi s tem nastopno: „Listu so čestitali Slovenci iz različnih bližnjih in dalnjih krajev, tem so se pridružili sosebno tudi odličniki hrvaškega naroda. Zajedno so, kakor slovenski narodni listi, tudi hrvaške novine v družbi z Goriškim „Rinnovamento“ in „Diritto Croato“, simpatički pisale o prvem slovenskem dnevniku. Hrvatske so sosebno pohvalno povdarjale, da naš dnevnik deluje na bratsko in skupno delovanje Hrvatov in Slovencev, o potrebi zveze kateri je g. Iv. Hribar izpregovoril še posebej tudi v slavnostni številki. Tu je omeniti, da je pokojni Jurčič v „Slov. Narodu“ kaj rad in iskreno pisal o odnosajih Hrvatov in Slovencev, preziral ni pa te dolžnosti „Slov. Narod“ nikdar, in deluje v tem smislu ta list zopet intenzivniše poslednji čas. Naravno je, da razna gibanja v cesarstvu vplivajo tudi na tak dnevnik, potem so tudi sposobnosti in nagnenja vsakodobnih urednikov in teh, ki imajo najprej besedo pri listu, vzrok, da je tudi „Slovenski Narod“ v različnih razdobjih nejednako in z različnim naglasom povdarjal različne točke, ki so ali v slovenskem programu ali v njegovi zvezi, in ki kakor si bodi zanimajo tudi slovensko občinstvo. Zaradi tega mu ni zameriti; saj vemo, kakó listi drugih narodnostij in njih strank izpreminjajo celó načela, programe, taktiko, in so čez noč drugačni. „Slovenski Narod“ pa ni zasnovan na spekulacije, s temi ni imel nikdar nič opraviti, razun da se mu jih je bilo morda braniti, kadar bi ga bili hoteli vloviti za nenarodne svrhe. List je ostal naroden, narodu zvest, zanj je deloval, zanj se je žrtvoval; rodoljubi so mu v narodovo blaginjo posvečevali svoje gmotne žrtve in duševne sile in radi mu podarjajo tudi danes, kar imajo najboljšega v sebi, v iste narodne svrhe. Bile so tudi že dobe, ko je list neprestrašeno vihtel zastavo kulturnega programa slovenskega, in če je tudi morebiti brez potrebe ali prenašlo odložil kako točko tega programa, proti njemu se zavestno vendar ni zagrešal, in vidi se mu, da čuti pomen tega programa in tudi dandanes simpatički omenja ali celó pozdravlja razvijanje istega kulturnega programa. Saj se je tudi njemu vsled običaj narodnih zadač boriti za slovanski kulturni program proti skupnim slovanskim nasprotnikom, pomnoživšim se z zavestnim in slepim orožjem v domačem taboru. Razmere same silijo na to, da ne zagazi naš prvi in sedaj tudi jedini zares narodni dnevnik s poti narodnega programa, tesno združenega z delovanjem za slovanski kulturni program. „Slovenski Narod“ ima v resnici velike zasluge za probujenje naroda, kateremu služi, on je vodil inteligencijo k narodni zavesti; od njega je nekako zavisna, rekli bi, kvalifikacija narodne in slovanske zavesti v slovenski inteligenciji i na dalje, od te pa je zavisno delovanje na konečno usodo skupnega naroda. Inteligenciji naši je pred vsem do tega, da se njegovo nacionalno-politiško glasilo

je stanoval in da je mimogredujem pošepetala: Gospod doktor! — Kaj želite? — vprašal jo je. — Odpustite, ljubim vas. Priklonil se je ter odšel.

„A včeraj,“ nadaljeval je doktor, „poslala mi je listek. Pravi, da mora govoriti z mano. A ne pojdem tja. Ona je blazna. Zove me svojega ženina.“

Tri dni potem se je ta zagonetna ženska otrovala v svojem stanovanju. —

Čez nekaj časa sem se zopet sešel s prijateljem igralcem in omenil sem mu neznanko.

Zamislil se je, ko sem mu povedal o njenem koncu. — Sedaj se spominjam, — dejal je, — kje sem jo videl. V blaznici. Šel sem tja pohodit svojega svaka pred kakimi štirimi leti. In tam sem jo videl. Dolgo ni bila tam, kakega pol leta. Zbolela je od ljubezni. A njen slučaj ni bil hud in naglo so jo pustili domov kot popolnoma ozdravelo. Videl sem jo skozi okno na vrtu. Pošiljala mi je poljube z obema rokama. Vsak moški jej je bil všeč. Vsakega je hotela ljubiti. Erotomanija. Škoda za njo, bila je v istini krasna.“

Dà, erotomanija. Povedal sem prijatelju, da se je pri raztelesenju dokazala blaznost. —

Vidim je časih v duhu, kako je rahlo in ponosno hodila po Ferdinandovi cesti in sedaj so mi jasni tisti čudni, zagonetni pogledi njenih žalostnih oči... Iskala je ljubezni in našla mir in pozabljeno. Tudi tako je dobro.

krepko razvija dalje in dalje, in te inteligencije dolžnost je, da ta list podpira ne le gmotno, ampak sama tudi duševno. Zato mi „Slovenskemu Narodu“ želimo ob njegovi 25letnici iskreno vse dobro, da bi imel vedno modro vodstvo, katero bi premagovalo neumestne pomisleke „malih ljudi“, da bi imel pred očmi vedno ves narod in njegova ostala narodna glasila, da bi pošteval vedno vse činitelje, od katerih je in bode zavisna naša usoda, da bi sosebno, kakor Hrvate in Čeha, uvaževal pomen — pomen tudi za Slovence — vseh ostalih Slovanov, specijalno pa njih svojstvene, na vstoku bolj nego na zapadu še ohranjene slovanske kulture. V tem smislu želimo, da bi „Slovenski Narod“ dan svoje 50letnice praznoval takó, da bi ga poštevalo in radostno ocenjevalo novinarstvo vseh slovanskih narodov. Mirno in ponosno more gledati v svojo prošlost, obče simpatije naj ga krepijo in navdušujejo pri nadaljnjem delovanju.“ — Isto tako laskavo se je naše petindvajsetletnice spomnil tudi vrli Zadarski „Narodni list“.

— (Res postalicae.) Poštno ravnateljstvo krasno drži svojo besedo. Kakor znano, odgovorilo je na vse prošnje za upeljavo dvojezičnih pečatov, da treba stare pečate izrabiti, da so pa vsi novi pečati dvojezični. Tako je ukazalo tudi trgovsko ministerstvo. Pred kratkim pa se je otvorila nova pošta v Brusnicah na Dolenjskem. Ta občina štela je pri predzadnji ljudski štetvi 2552 Slovencev in 14 beri: štirinajst Nemcev. In vendar upeljal se je na tej pošti izključno nemški pečat z označbo „Wrussnitz“. — Tako se tedaj nam nasproti izpolnjujejo obljube in tako se izvršujejo ministerski ukazi! Mi zares občudujemo — pogum g. komisarja Corá, še bolj pa občudujemo narodni čut tistega slovenskega dnevnika, ki je pred par meseci v zvezde koval „uzorno uradovanje“ tega zagrizenega nasprotnika našega jezika. Sicer naj bo pa g. Corá uverjen, da bo slovenski jezik še živel, ko od njega in njegovih pečatov že zdavna ne bo več ne duha, ne sluha.

— (Nemška kultura ob Dravi in Savinji.) Prve dni tekočega leta dokazal je v našem listu nek duhovit podlistkar, kako imaginarna je domača nemška kultura na Kranjskem. A tudi koroški in dolenještajski Nemci dokazujejo pri vsaki priliki, da so v tem pogledu verni drugovi svojih kranjskih somišljenikov in zlasti nemška dnevna publicistika stoji tu in tam na najnižjem moralnem nivou zakotne revolver-žurnalistike. Kdor je že kdaj imel v rokah Celovške „Freie Stimmen“, Beljaško „Allgemeine Zeitung“ in Celjsko „Deutsche Wacht“, ta vé, da ne pretiravamo. Mi te baže lističem še nikdar nismo izkazali nezasluzene časti, da bi bili resno polemizovali z njimi in tega tudi danes ne bomo storili. Le „exempli gratia“ hočemo omeniti dveh „duhtečih“ cvetk umazane renegatske strasti iz zadnjih števil Celjskega in Beljaškega zakotnega lističa. — Prvi priporoča Celjskim Nemcem, da naj odpusté svoje domače slovenske posle ter jih nadomesté z nemškimi iz Češkega, Morave ali pa iz — **raja**, češ, da se ti posli štejejo pri ljudski štetvi za Slovence ter tako pačijo „nemški značaj“ mesta! Tujci naj bi torej s pomočjo tujcev bojkotali domačine! — No, mi smo uverjeni, da se Celjani ne bodo odzvali temu smešno-umazanemu nasvetu, kajti oni so veseli, ako jih ne bojkotira slovenska okolica, od katere živé. Da bi se to dosledno storilo, tedaj bi — o tem smo preverjeni — v par letih postali za ljubi krubek zagrizeni Slovenci Rakuschi e tutti quanti. — Beljaški zakotni listič pa prinaša o slavnosti katoliško-političnega društva za koroške Slovence tako umazano-lažljivo poročilo, da se mora gabiti tudi poštenemu Nemcu in to iz peresa nekega razcapanega brivca, ki je že večkrat tudi pri Slovencih podpore beračil in katerega je ranjki Einspieler več let gmotno podpiral. Mi čestitamo koroškim Nemcem na takih zastopnikih, ki so najboljši dokaz, da je najnavadnejša dostojnost koroškim nemškim prvakom neznana stvar. Taka kultura nas pač še ne bo podjarmila!

— (Osobne vesti.) Okrajni sodnik gosp. dr. Aleksander Globočnik pride iz Železne Kaplje v Slovenji Gradec, okrajni sodnik gosp. Alojzij Rot-schedel pa iz Slov. Gradca v Železno Kapljo.

— (Umrlije) danes ponoči g. Iv. Bartolo, nadzornik Ljubljanske mestne policije stražev 52 letu svoje dobe. N. v m. p.!

— (Stavba deželne bolnice.) Stavbeni ogled za deželno bolnico na nekdanjih knezoškofijskih

njihav za sv. Petra vojašnico, je imel kakor se nam poroča — jako burne razprave. Prebivalci sosednih vasij Vodmat, Moste itd. so jako energično protestovali zoper projektirano odvažanje fekalij v Ljubljano, zastopnik vojaškega erarja je ugovarjal, da bo bolnica preblizu vojašnice, načelnik cestnega odbora je zopet zahteval, da se morajo poslopja umakniti za dva metra od cestnega jarka in konečno protestovala je še sosedna posestnica gospodična B. zoper to, da bi se mrtvašnica postavila tik njenega posestva.

— (Slovensko planinsko društvo) je te dni dovršilo zaznamovanje potov na Sv. Kum, najvišjo goro na Dolenjskem, od koder je velikanski razgled na dolenjsko stran in proti beli Ljubljani. Zaznamenovani so trije poti in sicer: 1.) Od postaje Zagorje čez Završe. 2.) Od postaje Trbovlje čez Dobóvec. 3.) Od postaje Hrastnik čez Málico. Znamenja so rudeča.

— (Društvo rudečega križa.) Ker k občnemu zboru deželnega pomočnega društva rudečega križa ni prišlo zadostno število članov, bode nov občni zbor tega društva v ponedeljek dne 17. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani z že objavljenim dnevnim redom.

— (Kranjsko-primorsko gozdno društvo.) Odbor tega društva sešel se je včeraj pod predsedstvom svojega načelnika g. c. kr. dvornega svetnika Salzer-ja na svojo prvo letošnjo sejo, pri kateri se je mej drugim posvetoval tudi o izvršitvi sklepa petnajstega glavnega shoda o letošnjem izletu v Opatijo. V popoldanski seji se je vršilo posvetovanje o praznovanju stoletnice rojstva Josipa Reslje, izumitelja ladijskega vijaka, v katero svrhu se je izvolil poseben pododsek petih članov, da iz dela primeren predlog. — K temu posvetovanju so bili povabljeni tudi gg.: župan Grasselli, stavbeni svetnik Svitil, nadinžener državne železnice di Gaspero, deželni nadinžener Witschl in deželni inžener Hrasky.

— (Centralna komisija za umetniške in historične starine) imela je pred kratkim sejo, pri kateri so je čitalo poročilo konservatorja prof. S. Rutarja o izkopinah gg. Pečnika in Črnologarja na Magdalenski gori pri Šmariji in v Šmariji.

— (Promenadni koncert.) Vojaška godba svira jutri dopoldne ob 1/2 12. uri v glasbenem paviljonu v „Zvezdi.“

— (Most za dolenjsko železnico preko Ljubljane) tik tovarne v Vodmatu začel se je že graditi. Sedaj se delajo lesene podstave, da se na njih potem sestavi železni most, katerega je izdelala neka Dunajska tvrdka. Ker gre delo pri nizki vodi hitro od rok, bo most v kakih treh tednih dovršen.

— (Novi denar.) Dne 1. maja pridejo v promet novci po deset in dva deset vinarjev iz nikla in srebrnjaki po jedno krono. Stari srebrni denar ostane še v veljavi, a se ne bo več izdajal, tako da pride polagoma iz prometa.

— (Astronomična svetovna ura.) Danes odprla se je v mali dvorani filharmoničnega poslopja razstava veleznimivega dela gosp. Avgusta Nolla, astronomične svetovne ure. To delo je povsod, kjer je bilo razstavljeno, vzbujalo splošno zanimanje. Glede podrobnosti zavračamo na dotična oznanila in na knjižico, ki se dobiva v razstavi.

— (Stekel pes.) Še vedno klatijo se po Dolenjskem stekli psi. Tako je v Dulah v Litijem okraji napadel sumen pes več psov in jih ogrizel. Napadel je tudi več ljudi in ugriznil v Žabni necega 71letnega moža v desno stegno. Sumnega psa je pobil kmetski fant Fran Ambrož s polenom. Pri razparanju se je pokazalo, da je bil pes res stekel in se je torej odredilo vse potrebno v veterinarno-policijskem oziru.

— (Celjski magistrat in Slovenci.) Gostilničarsko koncesijo je v Celju Slovincu jako težko dobiti. Še celostare bi najraje odpravil nemški magistrat. Tako je odklonil prošnjo Kramerjevih dedičev, da se jim dovoli krčma „pri mestu Gradec“, češ da ni nobene potrebe za krčmo. A vender je bila gostilna v isti hiši že nad 30 let. Dediči so se pritožili in namestništvo je res zavrglo odlok Celjskega magistrata in krčmo dovolilo tudi za naprej.

— (Zadnji koncert „Sokola“ Celjskega) obnesel se je prav sijajno. Gostov došlo je toliko, da je bila prostorna dvorana Koscherjeva napolnjena do zadnjega prostora. Društveni tambu-

raški zbor rešil je svojo nalogo prav dobro in moral vse točke ponavljati. Tudi pevski zbor čitalnice Celjske nastopil je z velikim uspehom in se je poseben odlikoval g. drd. Bela Stuhec. Vodji tamburaškega in pevskega zbora g. drdu. Albinu Kapusu je le čestitati k lepemu uspehu. Splošna je bila želja, da se kmalu zopet priredi tak večer.

— (Kat. podp. društvo v Celji) ima svoj občni zbor jutri v nedeljo dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne v vrtnem salonu gostilne „pri belem volu“ (Koscher). Po končanem dnevnem redu bode tombola, petje in prosta zabava.

— (Razpadla podružnica nemškega „schulvereina“.) V Kamnici poleg Maribora je prenehala tamošnja podružnica nemškega „schulvereina“. Prav za prav je pa še tam nikoli ni bilo, kajti vsi njeni udje so bili v Mariboru. Zdaj so se pa menda naveličali.

— (Jednakopravnost na Goriškem.) Vsa županstva ajdovskega okraja podala so prošnje do okrajnega glavarstva v Gorici, da bi dopisovalo z občinami vedno v slovenskem jeziku. Na to so vsa županstva prejela okrožnico g. namestniškega svetnika vit. Bosizija, v kateri zagotavlja, da se bode prizadeval ustrezati izraženi želji, kolikor bode le mogoče. Tako naj bi postopala povsodi narodna županstva. Le kdor trka, temu se odpre. Zahtevajmo torej povsodi svoje pravice in to odločno in vstrajno.

— (Mestnih volitev v Gorici) se Slovenci niso udeležili, ker bi pri sedanjih razmerah, kakor pravi „Primorec“, bilo abotno, ko bi se Slovenci brigali za te volitve. Škoda bi bilo za vsako žrtev, katero lahko obrnejo v boljše namene. Tretji razred volil je jednega kandidata. Izvoljen je „Corrierov“ ljubljenec Giorgio Bombig.

— (Novo bralno društvo v Istri) se je odprlo minulo nedeljo v Marčanu v puljskem okraji. Iz Pulja bilo je navzočih mnogo odličnih hrvatskih rodoljubov pod vodstvom državnega poslanca dr. Laginje. Z veseljem opazujemo, da slovanska zavest v Istri neprestano napreduje in želimo tudi temu mlademu društvu najbolji uspeh.

— (Pijonirska kadetna šola v Hainburgu) vzprejela bode s početkom bodočega šolskega leta (sredi septembra meseca) več učencev srednjih šol v prvi in drugi razred. Šolsko vodstvo daje podrobnega razjasnila glédé pogojev vzprejema v omenjeno šolo.

— (Koliko vojakov dajo posamični narodi v Avstro-Ogerski.) Nemci dajo 227.000 mož, Čehi 174.000, Madjari 172.000, Hrvati in Srbi 78.500, Poljaki 75.000, Malorusi 74.000, Rumunci 47.000, Slovenci 27.500, Italijani 13.600 mož. Slovani dajo torej skupaj 430.000 mož, to za 30.000 mož več nego Nemci in Madjari skupaj. Te številke govore dosti jasno!

— (Čudna prepoved.) Kakor poroča „Hrvatska“, je Spletski škof Nakić zabranil podrejenemu duhovništvu, da obiskuje hrvatske predstave, katere bode dajalo bodoči mesec društvo Zagrebškega narodnega gledališča v novem Spletskem gledališči. Kolika duševna mizerija se krije pod to prepovedjo, ni treba povdarjati.

— (Hrvatsko vseučiliško literarno društvo „Zastava“ v Zagrebu) izdalo bode v proslavo stoletnice rojstva pesnika „Slavy dcere“ krasno spomensko knjigo s pesnikovo sliko. Poleg življenjepisa in ocene pesnikovih del bode v tej knjigi tudi prevod izbranih sonetov iz Kolarjeve „Slavy dcere“, katere je v metrumu izvirnika prevel v hrvaščino član društva Stjepko Španić. Društvo razpošilja poziv na naročbo in se nadeja obilne podpore ter želi, da se ta mali prispevek k proslavi Kolárjevi vsprejme kot znak, da duh Kolárjev živi mej hrvatsko akademično mladino, ki je voljna danes ali jutri v svojem krogu z resnim delom vršiti apostolat velike ideje Kolárjeve, ki je pel: „Stokráte jsem mluvil, ted už křičim — k vam o rozkydani Slávě! — Budme celek a ne drobtové, — Budme aneb všecko, aneb ničim.“

— (Razpisana služba.) Pri c. kr. kmetijskem poskušališči v Gorici je razpisana služba aspiranta z letnim adjutom 500—600 gld. Po enem letu odda se služba stalno. Prosilcem je dokazati, da so dovršili kako višjo kmetijsko šolo in še posebe, da so večši v kemičnih raziskovanjih. Zahteva se znanje jednega deželnega jezika, slovenskega ali italijanskega. Prošnje na poljedelsko ministerstvo je poslati po vodstvu imenovanega zavoda.

Razne vesti.

* (Zanimljiva razsodba.) V nekaterih deželah je navada, da se pristojbine za licenco za plese plačujejo župnikom. Naravno je, da v takih krajih župniki niso tako goreči nasprotniki plesom, kakor ponekod v nas. Dež. odbor moravski je odredil, da spadajo te pristojbine v občinsko blagajno in sicer za podporo obč. siromakov. Neki župnik se je zoper to pritožil in ministerstvo je ugodilo njegovu pritožbi, a upravno sodišče je to rešilo razveljavilo in spoznalo za pravo, da je imenovane pristojbine plačevati občinam.

* (Rituvalen umor?) Pred kakimi petimi tedni izginila je v Kolinu pri nekem židu službujoča deklica in splošno se je sodilo, da je bila od židov v rituvalne svrhe umorjena. Dne 11. aprila našli so truplo tega dekleta zavezano v neko vrečo, v Labi in ker je baje iz raznih poškodb vidno, da je bilo dekletu zaklano, prišlo je do krvavih izgrediv. Prebivalstvo je silno vznemirjeno in dolži žide, da so dekletu umorili. Izgredniki so napadli nekatere žide, židovske hiše in nemško kazino ter naredili mnogo škode. Doslej še ni znano, ali je sum, ki leti na žide opravičen, ali ljudstvo je tako razburjeno, da je nepristopno za vse svete. Prišlo je tudi do rabuk s policijo. Vlada je odposlala v Kolin nekoliko stotnih vojakov. Mir se še ni povrnil.

* (Kraljica Natalija) ostavila je pred kratkim Carigrad in odpotovala v Livadijo, kjer se mudi vsa ruska carska obitelj. Kakor javljajo razni ruski listi, prišla je kraljica Natalija v Livadijo z namenom, da za svojega sina kralja Aleksandra sruši neko rusko veliko kneginjo.

* (Visoka starost.) V Szegedinu umrla je te dni kmetica Eva Halasz, ki je bila rojena leta 1776. Bila je torej stara 117 let.

* (Ponesrečen zrakoplovec) Ankonski zrakoplovec Antonuzzi produciral se je te dni v Arezzi, a ko se je bil balon vzdignil 50 metrov visoko, prekopicnil se je zrakoplovec iz privezanega čolna in padel s tako silo na tla, da se mu je glava kar zdrobila. Gledalci so bežali v groznom strahu z mesta. Ponesrečenec zapustil je ženo in več otrok.

* (Razbojnik na Turškem.) Vsakomur je še v spominu, da je predlani neko razbojniško kardelo napadlo blizu Drenopolja orijentni ekspresni vlak in odpeljalo potnike v gore. Leti so morali svojo svobodo s suhim zlatom kupiti. Turška vlada je odposlala generala Eti-pašo na lice metsa, da pokonča razbojništvo. Spretni paša je res razgnal razbojniške čete, sam vodnik Atanazijos je pa pobegnil, le nekega njegovega tovariša so našli in ta je izdal kraj, kjer je bil skrit razbojniški zaklad. Od 240.000 gld., katere so morali plačati evropski potniki, našli so še 210.000 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 14. aprila. V prošli noči po souperju izjavil kralj regentoma, da je z njunim delovanjem nezadovoljen in rešivši ju vseh dolžnostij jima naznanil, da vzame v svoje roke popolno kraljevsko oblast. Pustivši regenta in ministre pod stražo v dvorcu, šel je kralj, spremljan od Beligradskega vojnega poveljnika polkovnika Koke Milovanovića, v vse vojašnice, kjer mu je vojaštvo takoj priseglo zvestobo. Kralj naročil radikalcu dr. Dokiću, naj sestavi novo ministerstvo. Ob 3. uri zjutraj peljali so se regenti in ministri v dvornih ekvipažah v svoja stanovanja, a ostali do opoldne pod vojaškim nadzorstvom. Govori se, da se vrne Milan. Milan je prouzročil prevrat dogovorno z dr. Dokićem, ki se je pred kratkim mudil v Parizu in se potem porazumel s sedanjimi ministri, z Garašaninom in s polkovnikom Milovanovićem. Ker so v novem ministerstvu razen dveh naprednjakov sami radikanci, je bilo vse pripravljeno, da se preprečijo eventualni izgredi liberalcev. Vojaštvo je bilo konsignirano, pred kraljevskim dvorcem stoji garda in artilerija. Topovi v trdnjavi poleg Kalimegdana so obrnjeni proti mestu. Proklamacija, katere se razdelila dopoldne, bila sinoči ob 10. uri že pripravljena; stavila se je v drž. tiskarni pod vojaškim nadzorstvom. Tudi liberalni mestni prefekt bil je sinoči prijet in sicer v gledališči. V celi deželi je vse mirno. V Belemgradu vlada nepopisna radost, ki se izraža v slovesnih manifestacijah. Opoludne izprehajal se kralj brez spremstva po mestu in bil povsod navdušeno pozdravljan. Prebivalstvo priredilo novim ministrom in Garašaninu laskave ovacije in demonstriralo zoper bivša regenta, bivše liberalne ministre in zoper metropolita Mihajla. — (Ta brzojavka, katero nam je v kolegijalni postrežljivosti doposlala uredništvo glasila radikalne stranke „Odjek“-a, došlo je sinoči šele

ob 6. uri 30 minut v Ljubljano, torej — žal — za sinočno številko dosti prekasno.

Op. ured.

Beligrad 15. aprila. Kralj naznanil regentoma in ministrom, da se proklamira polnoletnim, z nastopnimi besedami: Vi niste opravičili zaupanja, katero je do vaju imel moj oče, ampak pripravili v nevarnost zdrave in ustavne razmere. Zato hočem s pomočjo raznih rodoljubov sam prevzeti vladu. Ristić je na to odgovoril: To je nevaren korak, Velečanstvo! — Belimarković je protestiral in prijel za sabljo, na kar je kralj rekel adjutant: Storite svojo dolžnost. — Adjutant je z revolverjem pomeril na Belimarkovića in ukazal: Nazaj, gospod general! V tem hipu vstopili so pod vodstvom Milovanovića častniki in živahno pozdravili kralja. Regenta sta se na to udala.

Beligrad 15. aprila. Uradni list objavil sinoči kraljevsko naredbo, s katero se razpušča skupščina, določajo nove volitve na dan 15. maja in sklicuje nova skupščina na dan 1. junija.

Beligrad 15. aprila. Raznim diplomatičnim in publicističnim obiskovalcem rekel Dokić, da prevrat ni posledica inozemskega upliva, ampak neizogiben postulat notranjih razmer. Vlada bo povsem korektno postopala in skrbela, da se nihče ne bo mogel o čemur koli opravičeno pritoževati.

Trst 15. aprila. Sinočni uradni list „Osservatore Triestino“ prijavlja razglas, s katerim se naznanja, da je vsled razpusta obč. sveta vse pritožbe zoper magistratove rzsodbe v volilskih rečeh uložiti pri namestništvu, katero bo namesto municipalne delegacije o njih sodilo.

Praga 15. aprila. Deželni zbor je vladno predlogo o ustanovitvi okrožnega sodišča v Slanem po nasvetu princa Ferdinanda Lobkovića odkazal odseku za okrajne in občinske reči. Za nasvet so glasovali veleposestniki in Nemci ter Staročehi Rieger, Zeithammer, Mattuš in Tomek, ostali Staročehi so glasovali zoper predlogo. Mladočehi niso glasovali.

Budimpešta 15. aprila. Poslanec Polonyi interpeliral vladu gledé prevrata v Srbiji.

Peterburg 15. aprila. Davčni nadzorniki javljajo, da bo letina dobra.

Bruselj 15. aprila. Pred „Maison peuple“ bili izgredi. Orožniki in rudarji so se posluževali orožja. Mnogo ranjencev, mej njimi devet težko ranjenih. Sinoči bili zopet izgredi, Delavci streljali na redarje.

Mons 15. aprila. V Wasmuelu napadlo tisoč štrajkujočih delavcev ondotno faycnce-tovarno hoteč jo užgati.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Sirarska zadruga v Kamniških planinah.** Kakor se poroča, osnovala se bode tudi v Kamniških planinah sirarska zadruga, kakoršna je že dlje časa v Bohinju. Še to poletje se bo začelo izdelovati sir. Želimo novemu podjetju najbolji uspeh.

— **(Ljutomerska posojilnica)** imela je v svojem 21. upravnem letu 1892 prometa 291.155 gld. 36 kr. Pristopilo je k njej 61 zadružnikov, izstopilo pa 23, tako da šteje koncem leta 1892 še 454 zadružnikov, kateri imajo v delež h 30 525 gld. 15 kr. — Hranilnih vlog se je vložilo od 323 strank 72.906 gld. 07 kr., izplačalo pa 400 strankam 81.039 gld. 30 kr. in njih stanje s kapitalizovanimi obrestmi vred iznaša 167.192 gld. 54 kr. — Posojil se je dalo 37.653 gld., vrnilo pa 18.484 gld., tako da je njih stanje koncem leta 1892 192 883 gld. — Posojila dana so 430 zadružnikom. — Čisti dobiček znaša 2354 gld. 29 kr. — Vsled sklepa občnega zbora pripiše se čisti dobiček k rezervnemu fondu, kateri znaša 18.463 gld. 48 kr. Posebna rezerava iznaša 1024 gld. 88 kr., obe rezervi tedaj 19.488 gld. 36 kr. — Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud posojilnice, in se obrestujejo po 4½%. Posojila se dajajo proti 6% samo zadružnikom. —

— **Zveza mej črnim in baltiškimi morjem.** Ruska vlada začela se je pečati z načrtom inženirja Krilosa, ki namerava dovišiti prekop, kateri bi vezal črno morje v baltiškimi. V to svrbo bi se porabila struga Dvine in stari prekop, ki veže reki Oulo in Berezino, katera poslednja se steka v Dnjeper in se tako veže s črnim morjem. Vse delo bi veljalo primerno malo vsoto 12 milijonov rubljev.

Listnica uredništva.

Justus: Vaš dopis odstopili bomo, ako dovolite, uredništvu „Pravnika“, ker je stvar v prvi vrsti vendar le za pravnike zanimiva. Zdravstvujte! — Pisatelju novele „Adelgundain Júraj“: Vaše delce je za nas neporabno ter Vam je na razpolago. Spominja namreč ne le po naslovu, temveč tudi po vsebini na znano balado o „Edvardu in Kunigundi“. — G. J. K. v G.: Hvala na ljubeznjivi obljubi. Prosimo, oglasite se skoro. Na zdar!

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Poslano.

Bleško jezero.*)

(V pojasnilo.)

Že nekaj tednov priobčujejo se v raznovrstnih časopisih članki več ali manj ostro pisani, ki so naperjeni proti moji osebi.

Očita se mi, da kanim kolikor najlakomneje in brezobzirneje izkoriščati svojo lastninsko pravico do Bleškega jezera, da hočem oškodovati pojezersko prebivalstvo, zapirati Božjo pot do otoškega svetišča, zavirati razvoj zdravšča, ter kratiti njega obiskovalcem ugodnosti, ki so jih dosedaj uživali.

Kdor me pozna, vedel bode, da mi je taka nakana in tako postopanje popolnoma tuje.

Ne samo zdravški odbor, kateri me je že večkrat iskreno zahvalil na nesebičnem pospeševanju zdravških interesov, marveč tudi vsak Blejčan in vsakdo, ki je nekoliko časa na Bledu kot zdravški gost prebil, mi mora spričati, da sem deloval vedno brez ostentacije in brez samopridnosti po svojih močeh za napredek krasnega našega zdravšča, in sleherni bode tudi priznal, da sem pri tem delovanju gotovo veliko bolj gledal na interese in ugodnosti Bleškega prebivalstva kakor na svoj lastni dobiček in na pomnožitev graščinskih dohodkov.

Celo uvodni članek nekega Ljubljanskega dnevnika, kateri je najostreje obsojeval dozdevne moje sedanje oziroma bodoče nakane, bil je toliko pravičen proti meni, da je pripoznal dosedanje moje uljudnost in dobrohotnost.

In sedaj pa bi se naj spremenil v krutega trinoga, kateri misli celo braniti, da bi se zajemala voda iz jezera, napajala iz njega živina in kopal pesek?

Sedaj bi se naj pokazal dobičkaželjnega človeka, kojemu bi tudi najsvetejše služiti moralo v gmotno njegovo korist?

Odgovor na ta vprašanja prepuščam mirno rzsodnosti nepristranskega bralca, kojemu v pojasnilo naj bodo sledeče moje navedbe:

Leta 1882. postal sem lastnik Bleške graščine. Že tačas bilo je Bleško jezero v deželni zemljiški knjigi kot sestavni del pripisano k graščinskemu vložku.

Ta čas bila je tožba c. kr. finančne prokurate, katera je hotela pravdnim potom dognati, da je jezero javna voda, v vseh treh instancijah kot neutemeljena pravomočno zavrnena.

Glasom deželne zemljiške knjige lastninska pravica do jezera ni bila takrat obremenjena z nobeno služnostjo in tudi dandanes ne razvida iz javne knjige nikakšna služnostna pravica.

Po §-u 1500 o. d. z. tudi pravice pridobljene po zastaranju ali priposestovanju ne morejo škodovati taistemu, ki je v dobri veri temeljem javnih zemljiških knjig si pribavil kakšno stvar ali pravico.

Moje zaupanje na javne knjige, v katerih ni bila upisana nikakšna utesnitev proste lastninske pravice do jezera, se je glede plovbe še utrdilo po listinah, ki sem jih bil od svojega prednika prejel.

Iz njih bilo je namreč jasno in nedvomno razvidno, da so moji predniki — do leta 1858 vladikovina Brižinska in od tistihmal naprej g. Viktor Ruard — zmiraj in pri vsaki priliki dosledno se držali načela, da je jezero njih prosta lastnina.

Po teh listinah sem osobito posnel, da so moji predniki popolnoma po svoji prosti poljubnosti dovoljevali in odrekali plovbo po jezeru in takisto tudi povsem svobodno določali pogoje in omejitve svojega dovoljenja.

Lepo število prošenj, s katerimi se obračajo pojezerski prebivalci do Brižinskega graščinskega oskrbnštva v svrbo, da bi se jim dovolilo vzdrževanje ladij, bodisi za romarske, bodisi gospodarske namene, zatrjevalo mi je, da je pojezersko prebivalstvo vselej in vedno priznavalo pravno stališče Bleške graščine.

Posebno važno pa je v tem pogledu v mojih rokah nahajajoči se od g. B. Ruarda, sina mojega neposrednega prednika podpisani „zapisnik“ oziroma „zaznamek tistih Blejčanov, kateri plačujejo letno

*) Za vsebino tega sestavka je uredništvo odgovorno le v toliko, v kolikor to zakon izrecno določa.

pristojbino 1 gld. za ladije, ki vzdržujejo samo za zabavo“. (Protokoll über jene Insassen, welche eine jährliche Gebühr vom 1 fl. für Vergnügungsschiffe entrichten“), sestavljen na Bledu dne 22. septembra 1882. leta.

Po vsem tem mislim, da lahko mirno čakam juristične odločbe sodišča o vprašanju, da li na Bleškem jezeru splošna prosta pravica do plovbe obstoji ali ne.

Morda je pravno mnenje, ki ga imam jaz in moji zastopniki, napačno, mogoče je, da nas sodišče o napačnosti našega mnenja pouči.

Gotovo pa je, da se meni osebnost prav nič ne more očitati, ako se drznem, na navedeni podlogi glede svojega pravnega stališča biti družega mnenja, kakor cenjeni moji nasprotniki.

To tem manj, ker moji protivniki dosihmal konkretnim mojim navedbam stvarnega ugovora našli niso, odgovarjali so le s splošnimi navedbami. Vem, da se mi bo reklo, da predležee zadeve ni razmotrivati iz zgolj pravnega stališča.

Izjemni slučaj, da je celo jezero zasebna lastnina, da je to jezero najkрасnejši biser dežele, da imamo tukaj tudi starodavno Božjo pot do otoške cerkve; — vse to ustanovlja za lastnika jezera moralne zaveze, katerim se odtegniti ne sme, ako noče zaslužiti najostreje graje v javnem mnenju.

S temi pomisleki je jaz popolnoma strinjam. Vender si pa usojam biti prepričan, da sem tekom desetletnega svojega posestovanja se ravnal po teh svojih moralnih zavezah v celem tistem obsegu, v kojem se to od katerega koli si bodi zasebnega lastnika zahtevati zamore.

Sosebno glede ladje-plovbe posluževal sem se v celi navedeni dobi svojih pravic tako, da se mi prav nobena brezobzirnost ali zlovoljnost od nikogar očitati ne more.

Dovolil sem slehernemu, ki me je za to prosil bodisi brez odplačila bodisi proti pripoznavalni namješčine 1 gld. na leto in na ladjo vzdrževati navadne čolne in čolne s podladjem.

Da pri tem nisem postopal niti tesnosrčno, niti dobičkaželjno, glasno priča faktum, da tudi posestnikoma obeh hotelov, katera svoje ladje za svoje goste, toraj v svrbo dobička vzdržujeta, nisem stavil družih pogojev, kakor posestnikom Bleških letovišč.

Res je, da sem, ker pred 10. leti niti jednega čolna s podladjem za tučce ni bilo, tekom tega desetletja polagoma njih 30 dal napraviti za to svrbo.

Ni težko rzsoditi, dali sem z napravo tega „brodovja“, kakor so se moji čolni v nekem časniškem članku imenovali, oškodoval ali pospeševal zdravšče, ugodnosti tučcev zaviral ali povišal in dali sem Bleščanom vzel ali preskrbel zaslužka.

Romarji so se od nekdanj k svetišču na otoku prevažali izključljivo z ladjami plitvicami po lastnikih nekterih jezerskih posestev.

Škofijsko graščinsko oskrbnštvo dovolilo je nekterim teh brodarjev to že v prejšnjem stoletju, nekterim pa še le pred krajšim časom.

Nikoli mi ni prišlo na um, da bi odpravil to starodavno razmerje, bodisi to pravno mogoče ali ne, bodisi da se je dalo dovoljenje preklicno ali nepreklicno, bodisi pravni ugovor priposestovanja proti meni mogoč ali ne.

Glede vseh ladij plavajočih po jezeru brez izjeme, težil sem pa na to, da se vstvarijo razmere slehernemu tako prozorne, da bi bila po njih v prihodnje izključena vsaka zopetna pravda v pravomočno že rešenem vprašanju glede lastninske pravice do jezera in tudi zabranjen resen prepir v pretenziji dozdevne vsakemu proste plovbene pravice.

Ali bi morda kateri drugi lastnik jezera po tem ne težil?

Da sem hotel pri tem ravno tako odkrito kakor dobrohotno in uljudno postopati o tem priča način, katerega sem se bil tukaj poslužil.

Naprosil sem župana — takrat g. I. Mallner-ja — večkrat, da naj pokliče vse interesente v občinsko pisarno na dogovor, da bi se z lepa uredilo razmerje glede plovbe.

Ker g. župan moji prošnji ni ustregel, obrnil sem se do svojega zastopnika s prošnjo, da naj poskuša podobnim potom, kakor v zemljiško odveznih zadevah — namreč potom neprepirne obravnave s vsemi interesenti pred politično oblastjo doseči sporazumljenje.

Gospod odvetnik poučil me je, da tako postopanje v predležem slučaju nima mesta.

Kaj mi je torej bilo še možno storiti?

Jedino le to, da sem zahteval od tistih posestnikov čolnov s podladjem (Zielboot) in navadnih čolnov, ki brez mojega dovoljenja vzdržujejo čolne s podladjem in navadne čolne v jezeru, ter mi trdovratno odrekajo mojo dotično pravico, po svojem zastopniku pismeno pripoznanje svojih pravic, ter jim pretiti s tožbo, če bi se ne hoteli udati.

Istotako moral sem postopati proti tistim, kateri so kakor lastniki hotela „Louisenbad“ meni nekoliko let plačevali pripoznavno najemnino, potem se pa jeli braniti daljnega plačila.

Vendar sem se v tem pogledu lotil le posestnikov četirih vil in dveh hotelov.

Kar se tiče posestnikov Bleških hotelov sem že pripomnil, da sta mi lastnika „Louisenbada“ skozi nekoliko let za precejšno število čolnov — mislim, da jih imajo 8 do 10 — zgol v priznanje moje proste lastnine plačevala na leto bornih pet goldinarjev.

Mesca novembra leta 1891 pisala sta mi doslovno: „Wir beileben uns Ihnen mitzuteilen, dass unsere Weigerung betreffs der Anerkennungsgebühr nur die Höhe der Beträge jedoch nie der Anerkennung Ihres Eigentums gegolten hat“.

Ta gospoda prišla sta vrh tega še le takom mojega posedovanja na Bled in nisem toraj si mogel misliti, da se bosta tudi ta dva sklicevala na svoje „starodavne pravice in svobodščine“ podane po prednikih.

Glede Mallner-jevega hotela imel sem pa na razpolaganje v pisanih dobljenih od svojega prednika podatke, vsled katerih se je nekemu g. Mallnerju 1849. leta od škofijskega graščinskega oskrbnistva dovolilo stesati jedno ladjo za domače gospodarske potrebe.

Smel sem toraj pri gosp. Janezu Mallnerju z vso pravico dvomiti, da je podedoval od svojih prednikov pravico, brez dovoljenja lastnika jezera, vzdrževati za poljubne namene na jezeru, kolikor bi se mu ljubilo, ladij.

Izmed posestnikov Bleških vil, katerim sem bil pisal po svojem zastopniku, nahajamo ime gosp. Frana Souvan-a uže v napominanem „zapisniku“ gospoda B. Ruarda, med tistimi, ki so plačevali pripoznavno najemnino; neki drug posestnik plačeval je meni samemu skozi več let tako najemnino.

Po tem se toraj naj sodi, dali je bila agitacija, katero so nekteri tistih, od mojega zastopnika pisмено na pripoznanje mojih pravic pozvanih oseb na tak način proti meni započeli, dali je bila ta agitacija „borba za pravico ali vsaj „za starodavne svobodščine“.

Mlinski posestniki plitvic niso prejeli od mojega zastopnika nikakšnega dopisa, in že iz tega izhaja, da njih nikakor nisem jednal z napominanimi posestniki hotelov in vil.

Razume se, da sem v svrhu ugotavljanja pravnih razmer želel, da se potom prijateljskega dogovora z njimi tudi konstatuje število plitvic njihovih in njih pravni naslov.

Da bi pa kateremu, ki bi le trdil, da ima pripovedovano pravico do vzdrževanja jedne ali več plitvic, hotel odreči to pravico, na to sem tem manj mislil, ker me zanimajo samo plovbe z ladjami take kategorije, kakor sem jih dal v večjem številu napraviti.

Ker posestniki plitvic nimajo nasprotno nikakšnega čolna s podladjem, ni misliti na kolizijo obojestranskih interesov; zato je tudi le zavijanje, če se trdi, da proti posestnikom plitvic in Božji poti po moji „dobičkaželjnosti“ le količkaj nevarnosti.

Kako sem si mislil urediti razmerje s plitvičarji, kaže „obrazec za plitvičarje s pripovedovanimi pravicami“, kateri sem, kakor lahko dokazem z mnogobrojnimi pričami, dne 16. januarja t. l. poslal svojemu oskrbniku na Bled z naročilom, da naj temeljem tega obrazca stopi v dogovor z dotičnimi plitvičarji.

Napominani obrazec pripoznaje izrečno pripovedovane pravice, zagotavlja plitvičarjem pravico, vzdrževati poleg dosedajnih plitvic še toliko novih, kolikor bodo sami določili za poljubno število let; zato pa ne zahteva od plitvičarjev nič drugega, nego da priznajo, da njih pravica se ne razteza na čolne s podladjem in navadne čolne.

Le-ta obrazec prenesel je moj oskrbnik, kakor mi je to pisмено že dne 18. januarja t. l. javil, v slovenščino, da bi služil za podlogo dogovorov s plitvičarji.

Te dni sicer objavil se je obrazec pisma, katerega sem baje jaz ali tretja oseba v mojem naročilu Bleškemu županstvu izročil, da se izposlujejo zanj podpisani plitvičarjev.

V tem obrazcu določena je obojestranska polletna odpoved.

Glede tega obrazca pa hočem na kratko pojasniti sledeče:

Mesca novembra 1892. leta dobil sem novega oskrbnika za svojo graščino.

Ker sem mu omenil, da bo treba gledati tudi na uredbo pravnih razmer na jezeru, menil je oskrbnik, da bi bilo v tem obziru umestno porabiti nek obrazec, ki se je bil v prejšnjih letih sestavil in se je hranil med drugimi spisi graščinskega oskrbnistva, in je sam pomotljivo v tem prejšnjem obrazcu besede „čolni s podladjem ali navadni čolni“ nadomestil z besedo „plitvice“ in ustavil vanj imena plitvičarjev itd.

Ta prvotni obrazec nanašal se je namreč na privolenje, da se smejo vzdrževati čolni s podladjem in navadni čolni.

Da sploh eksistuje ta obrazec ali prav za prav načrt obrazca, izvedel sem jaz sam še-le iz časnikov, v katerih je bil zadnje dni priobčen.

Jaz sam svojemu oskrbniku nisem niti naročil dogovarjati se s plitvičarji na podlogi polletne odpovedi niti sem mu pripisal zadevne obrazca; in on sam mi ni naznanil, da ga je sestavil oziroma prekrojil, še manj pa, da ga je izročil županstvu.

Sicer pa moj oskrbnik na podlogi tega obrazca nikoli ni bil sam v dogovoru s kakim plitvičarjem in ga tudi županstvu ni izročil v to svrhu, da bi mu taisto izposlovalo podpise plitvičarjev.

Izročil ga je marveč — tako trdi ne samo moj oskrbnik, nego tudi takrat navzoča priča —

županu v njegovi gostilni s prošnjo, da naj izpiše iz obrazca imena plitvičarjev, ter jih povabi v občinsko hišo na dogovor v plitvičarskem vprašanju; obrazec pa bilmunaj župan zopet vrnil, ko bode iz njega izpisal imena in izdal vabila.

Župan sprejel je obrazec početkom januarja t. l. iz rok mojega oskrbnika ne da bi črnil besedice.

Od tistega časa do sredine mesca sušca t. l. ni bilo slišati ničesar, kar bi dalo sklepati, da se smatra ta obrazec pojavom velike Mlinskim plitvičarjem in Božji poti od moje strani preteče nevarnosti.

Šele takrat, ko je bil sredi mesca marca moj zastopnik razposlal napominanim posestnikom vil in hotelov tiste pisma zadevajoča njih čolne s podladjem in navadne čolne, takrat še le zagnal se je krik, da je plovba s plitvicami, prevažanje romarjev, da celo napajanje živine, zajemanje vode itd. po mojem postopanju v nevarnosti.

Trdilo se je najprej, da je pisal moj zastopnik vsem — pozneje pa z neznaatno vtesnitvijo — da je pisal „skoraj vsem“ Bleškim prebivalcem.

Na to neresnično trditev vrstila so se raznovrstna prav čudna ugibanja o mojih dozdevnih nakanah in smotrih, ugibanju pridružili so se zopet izrazi pretirane skrbi glede osode Bleškega prebivalstva in konečno se je klicalo kar naravnost na patriji tični boj proti meni.

Že v naprej ni bilo možno, da bi kdo sosebno pa vsakdor, ki pozna vsaj nekoliko osebe in razmere pisma priposlana nekaterim posestnikom gostilnic in letovišč radi njih čolnov razlagal tako, da hočem celokupnosti pojezerskih prebivalcev vzeti vsako rabo, vsak užitek in dohodek od jezera vzeti ali vsaj po svoji poljubnosti utesniti in kratiti.

Tem bolj čudno je, da se to napačno razlaganje celo tedaj ni opustilo, marveč še le prav v javnost spravilo, ko sem bil Bledčanom že z vlogo, katero je bilo c. kr. glavarstvo Radovljiško dne 26. sušca t. l. dalo županstvu na znanje, popolnoma pojasnil svoje namene.

Bil sem namreč koj po tem, ko sem izvedel, da se je moj poziv na navedene posestnike vil in gostilnic tako napačno tolmačil, dne 25. marca t. l. napravil vlogo do c. kr. okr. glavarstva v Radovljici.

V nji obrazložil sem pravi pomen svojega koraka, ter sem doslovno izjavil: „Pripravljen sem za vsako obravnavo, po kateri bi se prebivalstvo glede vzdrževanja prejšnjih razmer sosebno tudi z ozirom na plovbo s plitvicami pomirilo. Moja želja je edinoleta, da zabranim nekaterim samolastnim posestnikom vil in hotelov čedalje bolj kratiti moje pravice.“

Temu pristavil sem še prošnjo: „C. kr. okr. glavarstvo naj odredi obravnavo v to svrhu, da se pri nji vse kar bi morda bilo glede vživanja in rabe Bleškega jezera menil lastnega sporno, vzame v pretres in z dobrega poravna, in da se naj povabijo po okr. glavarstvu k tej razpravi župan Bleški, kakortudi vsi interesentje in jaz.“

Na ta način bi bilo prišlo do neprepirnega stvarnega pretresovanja cele zadeve ter bi se bila odstranila ali vsaj zdatno skróčila tista dozdevna velika nevarnost, katera baje proti najvažnejšim interesom prebivalstva.

Toda moja dobrohotna ponudba se ni sprejela; pač pa se je pričel po časnikih jako hud boj.

Raje se je toraj uznemirjalo in razburilo javno mnenje po jednostranskih dopisih, nego da bi se sprejela obravnavo, ki sem jo bil jaz predlagal in pri kateri bi se vršilo v navzočnosti vseh povabljenih interesentov in v pričo g. c. kr. okr. glavarja pretresovanje resničnih ali dozdevnih interesov ter pravic prebivalstva ter doseglo sporazumljenje.

Iz tega zamore pač nepristransko občinstvo lahko posneti, kdo je bolj prepričan, da hoče le to kar je pravično, jaz ali Bleški kolovodje; iz mojih navedb občinstvo gotovo razvidi, komu je blagor prebivalstva in procvitanje zdravnišča na srcu in komu ne, komu je do tega, da se situacija pojasni, in komu ne.

Z menoj se pogajati vendar nikomur ne bi škodilo, za boj ostalo bi vsaj še dovelj časa.

Tisti, kateri dosedanje povsem neskaljeno prijateljsko razmerje med Bleškim prebivalstvom in menoj siloma razdirajo, naj vendar blagovole nekoliko o svojem početju premišljevat; preverili se bodo, da interesom občine, občanov in zdravnišča nič kaj posebno ustregli niso.

Gotovo je, da je prijateljsko razmerje med graščakom in prebivalstvom za zdravnišče v marsikterem obziru jako važno in sicer ne samo s pogledom na jezero, ampak tudi glede gradu, graščinskega gozda i. t. d.

Sedaj, ko se je vzlic prejšnjemu nepretrganemu sporazumnemu skupnemu delovanju skozi celih 10 let pričela zaradi koristi ali prepirljivosti nekaterih posameznikov prava časnikarska vojska proti meni, sedaj pa me je celo občinska oblast občutljivo za-

lila, zasmehovala in sumničila, sedaj mi pač nihče ne bi mogel zameriti, če bi se jaz konečno res spustil v boj, ki se mi tako lehkomišno usiljuje, če bi hotel res to storiti, kar se mi sedaj brez vsakega povoda očita in bi začel res brezobzirno izkoriščati svojo pravice?

Na to še niti jeden tistih, ki imajo na Bledu proti meni glavno besedo, mislil ni, kar je najboljši dokaz za to, da sami prav nič ne verjamejo v tiste „autokratne“ nakane, ki mi jih po časnikih podtikajo.

Naj se mi ne pravi, da ravno iz tega, ker sam priznavam, da bi bilo kaj takega mogoče, izhaja argument, da bojazen pred mojim postopanjem ni neopravičena.

Razvoj marsikaterih zdravnišč namreč je večidel odvisen od sodelovanja dobre volje kake posamezne osebe, samo da se drugod skrbi kolikor mogoče za ohrano prijateljskih razmer med dotičnikom in prebivalstvom.

V Bledu pa se od tistega dne, katerega je prejele neznatno število posameznikov poziv mojega zastopnika, deluje na vse kriplje na to, da stopi na mesto prejšnjega prijaznega razmerja nespavljivo trajno nasprotje.

Dosihmal pokazal sem svojo dobrohotnost v najobilnejši meri, sodelovanju za blagor zdravnišča se nikoli in nikjer nisem odtegoval, nikomur niti njegovih pravic niti interesov kratil nisem.

Mnogim pa, — in sicer tudi marsikateremu tistih posestnikov Bleških hotelov in vil — ki so provzročili časnikarsko polemiko proti meni, — storil sem raznovrstne usluge.

Ribi lov je moja prosta lastnina, kar celo glavni agitatorji proti meni milostno priznavajo, vender je pa dobival dosihmal vsak obiskovalec zdravnišča, če je želel, sosebno pa vsak hotelski gost, če me je naprosil po dotičnem gostilničarju, od mene radovoljno in brez odplačila pisмено dovoljenje za ribji lov.

Prepuščal sem tudi vsakemu in sicer brez odplačila za raznovrstne stavbe objezersko nabrežje, če se je izrekla proti meni taka prošnja.

Kopanja v jezeru nikoli niso branili, pač pa sem vsakemu na dotično prošnjo dovolil brez odplačila staviti kopališčnih hišic.

Iz tega pač izhaja, da očitanje v nekem časniškem članku, češ, da nameravam kopanje za se monopolizovati, ni utemeljeno.

Veliko plavalno ustanovil sem, da si bi bila v tem slučaju dobičkarja prav naravna, še le vsled navala mnogoštevilnih obiskovalcev našega zdravnišča, ker sem bil poprej imel le majhno kopališče za svojo obitelj, pa tudi to prejšnjo kopališče prepuščal sem čestokrat vsled mnogobrojnih prošenj tudi drugim ljudem.

Mogoče je, da je prosta plovba s čolni in ladjami na velikih jezerih z obljudenimi nabrežji jako važna za občni blagor, na majhnem Bleškem jezeru pa takega pomena nikakor nima in če bi kdo ustanovil vsled splošne prostosti plovbe parni prevoz na jezeru ali pa spravil parobrod na vodo bil bi zaslužek Mlinskih brodarjev popolnoma uničen.

Mlinskim posestnikom, katerim sem, kakor sem gori pokazal, bil pripravljen dati že od nekdaj glede njih plitvic vsako zagotovilo, pa bodem, da se izognem nadaljnemu sumničanju, preskrbel celo v knjižbo služnostne pravice v deželni zemljiški knjigi, ne da bi zahteval zato kaj drugega razven izjavo, da iz tega ne bodo izvajali nikakšne pravice do vzdrževanja čolnov bodisi navadnih ali čolnov s podladjem.

Posestnikom Bleških hotelov in vil bilo bi seveda bolj všeč, da bi jim za vzdrževanje čolnov ne bilo treba nikakšnega dovoljenja.

Vender pa to nikakor ni tako važno, da bi se radi tega smeli ali celo morali spravljati v nevarnost v resnici važni interesi zdravnišča.

Za potrebe tistih, ki nimajo lastnih čolnov, skrbjeno je po čolnih s podladjem, ki jih imam jaz na jezeru.

Sicer je pa tistemu, ki misli, da se mu je potegovati za dozdevno prosto plovbo po jezeru ali za kakšne dozdevne posebne pravice v tem pogledu, vedno odprta pravdna pot v dotični poskus; s strahovanjem si pa ne pustim kratiti svojih lastninskih pravic in mislim, da se tudi nobeden drugi na mojem mestu ne bi umikal.

Starodavni Bleški grad v mojih rokah nikakor ne služi nečastnemu namenu; predlansko leto določil sem ga za letovišče bolehnim otrokom, lansko leto pa za zdravnišča potrebnim častnikom; in temu namenu hočem ga tudi v naprej ohraniti.

Tistega, kateremu se je pojem privatne lastnine sploh ali vsaj tedaj pristudil, kadar ne gre za njegovo lastnino, seveda s činjenico, da sem jaz lastnik Bleškega gradu in jezera, nikoli sprijazniti ne bom zamogel.

Vsi ostali se pa bodo, kakor trdno upam, iz predležečega pojasnila prepričali, da biser Kranjske dežele v moji posesti ni ravno v najslabših rokah, in da tisti, kateri so pred kratkem radi jezera in radi nevarnosti, njemu od moje strani preteče, begali javno mnenje, niso niti najbolj nesebični niti najodkritosrčnejši niti najbolj razsodni prijatelji krasnega Bleškega jezera.

Na Dunaji, dne 12. aprila 1893.

Adolf Muhr.

Umrli so v Ljubljani:

13. aprila: Anton Miakar, krojač, 50 let, Florjanske ulice št. 9, jetika. — Alojzija Čop, kurjačeva hči, 10 mesecev, Rimska cesta št. 19, pljučnica.
14. aprila: Maks Hudnik, krojačev sin, 2 meseca, Streliške ulice št. 11, atrofije. — Antonija Mahč, čevljarjeva hči, 6 let, Stari trg št. 21, jetika.
V deželni bolnici:
13. aprila: Valentin Masel, delavec, 84 let, marasmus senilis.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mokri-za v mm.
14. aprila	7. zjutraj	738.4 mm.	3.0° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm
	2. popol.	738.6 mm.	8.6° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm
	9. zvečer	742.1 mm.	2.6° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 4.7°, za 4.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 15. aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.30	98.50
Srebrna renta	98.15	98.15
Zlata renta	117.20	117.35
4% krona renta	96.85	96.90
Akcije narodne banke	984.—	984.—
Kreditne akcije	342.25	347.—
London	122.80	122.50
Srebro	—	—
Napol.	9.75	9.75 1/2
C. kr. cekini	5.80	5.79
Nemške marke	60.07 1/2	59.90
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	148 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	1.98
Ogerska zlata renta 4%	115	45
Ogerska papirna renta 5%	100 gld.	129
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	10
Kreditne srečke	100 gld.	202
Rudolfove srečke	10	24
Akcije anglo-avst. banke	200	152
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	264	—

Potrli od najgloblje žalosti javljajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti iskreno ljubljenega soproga, brata, svaka in pastorka, gospoda

Ivana Bertolo

mestne straže nadzornika

ki je v soboto dne 15. aprila ob 4. uri zjutraj po dolgem, težkem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v 52. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika prepeljalo se bo v nedeljo dne 16. t. m. ob 6. uri popoldne od hiše žalosti glavni trg št. 24 na pokopališče k sv. Krištofu ter se bo odležišču pokopalo v lastni rakvi.

Svete zadušne maše brale se bodo v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1893.

Ivana Bertolo, soproga. — Alojzij Bertolo, železnorudniški uradnik, brat. — Marija Bertolo, sestra. — Terezija Bertolo, mačeha. — Terezija Bertolo, svakinja. (411)

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem priskrba zahvala za izkazano sočutje ob smrti našega preljubega očeta gospoda

Fraňa Narobe-ta

posestnika v Trzinu.

Darovalcem zares prekrasnih vencev, kakor tudi udeležiteljem spreveda od blizu in daleč: Bog plačaj!

Trzin, dne 14. aprila 1893.

(409) Rodbina Narobe.

Najboljša pitna voda

kadar proti nevarnost epidemije, je v taki, slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača (2-6)

Za prodajalnico duhana in kolekov (trafiko)

se takoj sprejme ne premlada

(399-1)

ženska

slovenskega in nemškega jezika zmožna. — Natančni pogoji izvedo se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Vabilo

„Dramatičnega društva“ v Ljubljani občni zbor

ki bo

v soboto dne 29. aprila 1893. leta

ob 7. uri zvečer

v novih prostorih narodne čitalnice Ljubljanske
na Turjaškem trgu.

Dnevni red:

- 1.) Nagovor predsednikov.
- 2.) Izvestje tajnikovo o društvenem delovanju za leto 1892/93.
- 3.) Izvestje blaginikovo o denarnem poslovanju za leto 1892/93.
- 4.) Dopolnilne volitve 3 odborikov.
- 5.) Volitev 2 pregledovalcev računov in njihju namestnikov.
- 6.) Predlogi in nasveti.

Dr. Ivan Tavčar

(402)

predsednik.

Iščejo se nujno:

Kuharica v izbornu hišo za tu in drugod, kuharica v Kamnik, jako dobra služba; dve hišnici za tukaj, v jako fini hiši; natakarica; starejša pestunja; lovski deček v grofovsko hišo; deklica za vrte; starejši hlapec h konjem, lahka, trajna služba; dekle za vsako delo. Več v (403)

posredovalnici G. Flux na Bregu 6.

KOMI

z dobrimi spricvali, dober prodajalec, sprejme se takoj v trgovini mešanega blaga Sbil & Petrovčič v Mokronogu. (371-3)

Obrabljen biljard

je na prodaj.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (410)

Hiša

v kateri je gostilna in trafika, z vrtom, kegljiščem in poljem, v Predtrgu pri Radovljici, proda se iz proste roke pod ugodnimi pogoji. (401-1)

Natančneje izve se pri Tomažu Vogelniku, posestniku v Predtrgu pri Radovljici.

Lepa prodajalnica

na izvrstnem prostoru, popolnoma urejena za trgovino z mešanim blagom,

oddá se takoj s prav ugodnimi pogoji.

Dosedanji promet 36.000 gld. — Natančneje se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (399-1)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopljajoče (1109-26)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izbornu, kakor svečičjo mnoge skušnje, čiščenje, zrujanje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inmost, Pariz, Line, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejovice, Solnograda, Linea, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " popoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12-80)

Učenec

se takoj vsprejme v tukajšnji kavarni.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (410)

! Mošt !

(382-2)

proizvaja se najbolje, najlaglje in najceneje z uporabo moje zmesi (Compositum); ista stane za 300 litrov s franco pošiljateljstvo proti povzetju 4 gld. 75 kr. in je najzdravejša, osvežujoča pijača, za katere trpežnost se javi 10 let. — Dobiva se le pri

Jos. Überbacher-ji, Wildon, Štajersko.

V Kodelovem gradu pri Ljubljani dá se več

vinskih kletij

takoj v najem.

Poizvé se natančneje v gradu. (394-2)

Agenti

vseh strok, ki bi prevzeli jako lahko, ugodno, dobro se rentujoče zastopstvo za veliko izvozno trgovino proti visoki proviziji in stalni plači do 200 gld. na mesec, iščejo se povsod. To zastopstvo se vrši tudi lahko od strani privatnih oseb v prostih urah. Ponudbe vzprejema J. Srb v Pragi 1177-II. (358-2)

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360-2) pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7*

DUNAJ.

Pojasnila zastoj.

Zdravilnica z mrzlo vodo

St. Radegund

na Štajerskem, dve uri od železniške postaje Graške.

Krasna leža sredi planin, in obsežnega smrečnega gozda. Blago tonizujoče podnebje. Izborna pitna voda. Lečilna gimnastika in masaža. Zložna stanovanja v 23 hišah in letoviščih. Nizke cene.

Sezona od 1. aprila do srede novembra.

Natančneje o metodi zdravljenja, indikacijah, drugih razmerah in cenah v prospektu, ki se na zahtevanje vpošilja (brezplačno). (400)

Dr. Gustav Ruprich Dr. Gustav Novy pomočni zdravnik, vodja zavoda. lastnik zavoda.

Učenec

dobro izurjen v računstvu, z lično pisavo, se takoj sprejme v trgovino z različnim blagom in zalogo tobaka. (393-1)

A. Casagrande v Ajdovščini.

Zobni zdravnik DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkozi (umetno spanje brez bolečin. (118-6)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Koroški (196 2)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčistejša planinska kiselica, prost vseh želodcev obtežujočih, sliznice dražečih postranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zaloga pri M. E. Supanu.

Solnčnike

le najboljše kakovosti priporoča v veliki izbiri in po nizkih cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov

331-6)

v Ljubljani,

Mestni trg št. 15.

Največje skladišče raznega semena

n. pr.: nemške, štajerske, incarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, selerijo, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. Proseč mnogobrojnega poseta (151-13)

Peter Lassnik.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanijs) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a
Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Cita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291-5)

V Postojini

v sredini trga, odda se z dnem 1. maja 1893 popolnoma urejena

kavarna

v zvezi

z restavracojo.

Ondi nahaja se nov biljard, ki se dá obračati, nadalje tudi napolnjena ledenica.

Natačueje pismene ali ustne informacije daje lastnik g. Alojzij Dekleva v Postojini. (362-3)

P. n.

Uljudno naznanjam, da sem prevzela gostilno

„pri Dolinarju“

v Krakovski ulici št. 24,

ter zagotavljam, da se bom trudila ustreči z najboljšo pijačo in najboljšimi jedili zahtevam p. n. obiskovalcev in se priporočam za obilen obisk. (408-1)

Terezija Tomc.

Ameriška slovenska gostilna!

Častitemu slovenskemu občinstvu, ki namerava obiskati tukajšnjo svetovno razstavo, kakor tudi vsem drugim rojakom-izseljencem, priporočam svoje prostore s hrano vred ali brez nje, ter tudi vso drugo postrežbo v vseh okoliščinah kar najtopleje.

Z odličnim spoštovanjem (308-6)

John Stonić

519. W. 18th Str.

Chicago, Illinois, Zjed. države. Amerika.

Za želodec.

(332-4)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepi, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Se rabi 40 let v mnogih hlevih, kadar krave ne marajo jesti, kadar imajo slabo prebavo, v svrhu zboljšanja mleka in da krave dajo več mleka. (210-4)

KWIZDIN

Korneuburški
redilni prašek za živino

osobito konje, rogato živino in ovce. — Cena skatiji 70 kr., polovici skatije 35 kr. — Dobiva se v lekarnah in drogerijah Avstro-Ogrske. GLAVNA ZALOGA: **Fran Iv. Kwizda** c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni založnik, cirkozni lekar v Korneuburgu pri Dunaji.

Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahtevati izrecno

Kwizdin Korneuburški
redilni prašek za živino.

ÜBERALL VORRÄTHIG. 17 MEDAILLEN

LEICHTLÖSLICHER CACAO
Ausgabe 1. K^o 200 TASSEN - Nahhaft

(98-11)

Vzprejme se takoj (372-3)

spreten vrtnar
pri graščini Ribniški.

Za nasajenje

zajamčeno najboljše kakovosti zgodnjega, kakor tudi poznega semena, bele in rumene vrste krompirja, dalje pristni ribniški fižol dobiva se najceneje pri (359-3)

JOSIPU LEVCU

trgovcu pri mesarskem mostu.

Prodaja hiše.

Hiša v Ljubljani, v najboljšem stanu, s blevmi, velikimi skladišči (magacini), prostornimi suhimi kletmi, in velikim dvoriščem, se proda takoj iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji. Vpraša naj se v upravnistvu „Slov. Naroda“. (367-2)

Nepremične

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59-14)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Maščoba

za vozove, usnje in kopita, karbolineum, olje za kmetijske stroje in vse druge smolne proizvode najboljše kakovosti in po najnižjih cenah priporoča (324-6)

H. WEBER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluh, uspešno tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti doplačilu gld. 1-70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefa Cristofoletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Štefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1314-17)

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující

domácí lék k mazání, jest na

skladě ve většině lékáren, láhev po

1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozor

a přijmouti jen láhve s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto

pravé. Ústřední zásylatelství:

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Odlikovan s častno diplomu in zlato kolajno v Londonu 1893 in z zlato kolajno v Bruslju 1892.

Najboljše sredstvo

za želodec,

katero želodec in opravi prebavnih delov života krepi in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Cena 1 steklenici 10 novč.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 steklenic stane gld. 1-36; s 24 gld. 2-60; s 36 gld. 3-84; s 44 gld. 4-26; 55 steklenic tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5-26; 110 stekl. gld. 10-30. Poštnino plača vedno naročnik.

(390—1)

Solnčniki

v najbogatejši izbiri in po najnižjih cenah pri
Ljubljana J. S. Benediktu Ljubljana.

Edvard Battistella

spediter v Udine

(397—1)

ima razne vrste

laških vin.

Razpošilja le v originalnih sodih; na zahtevanje se pošlje tudi poskušnja.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati **dobrot** **jedino prave** — ne na pol sežgane in pakus imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kupi le, ono v **rudečih** štiriogelnatih zavojih **bratov Ölz** z varstvenima znamkama **slika** in **ponev**. — Če se primeša

Oelz-eva kava

ki je priznana na boljši in najizdatnejši primesek navadni kavi, dobi se **zdrava, cenena in hranilna kavina** **pijača**, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,

od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščen tovarna za Kneipp-ovo sladno kavo v Avstro-Ogerski.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnim blagom.

Gospodom podjetnikom

naznanjam, da izdelujem

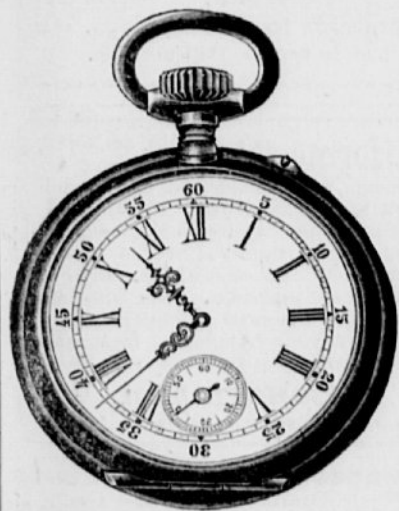
frizne deščice (lajšte) in parkête

iz hrastovega lesa in da so isti 1 palec debeli in vsake mere. Ravno tako izvršujem tudi vsako naročilo točno in vestno ter dovažujem svoje izdelke na postajo v Loko ali Logatec. Več se izve pri podpisancu.

Jernej Plemelj

tovarna parkêtov in friznih deščic (lajšt)
v Cirknem (Primorsko).

(379—2)

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

urar

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11
(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov

(194—9)

in vseh v to stroko spadajočih stvari **po naj-
nižjih cenah.**

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter 10—15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji luči**. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za **vsako** posteljo navadne velikosti po **8 gld. 90 soldov**; z afrikom tapcirane in s evilhom preoblečene po **15 gld.**

(714—67)

V mali dvorani v „Tonhalle“.

V soboto dné 15. t. m. dopoldne ob 10. uri

otvoritev razstave

velike astronomične

svetovne ure.

Predavalo se bode o tem zanimivem umetnem delu točno v nastopnih urah: dopoldne ob 10. in ob 11. uri; popoldne ob 3., 4., 5 in 6. uri.

Ustopenina:

I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr. — Otroci, kakor tudi vojaki do narednika plačajo polovico.

(335—3)

B. Schmelzer

stolarski mojster

pred Prulami št. 3

priporoča p. n. občinstvu svoje

jako lično in dobro izdelane razno-
vrstne

stole

stole in klopi za vrte

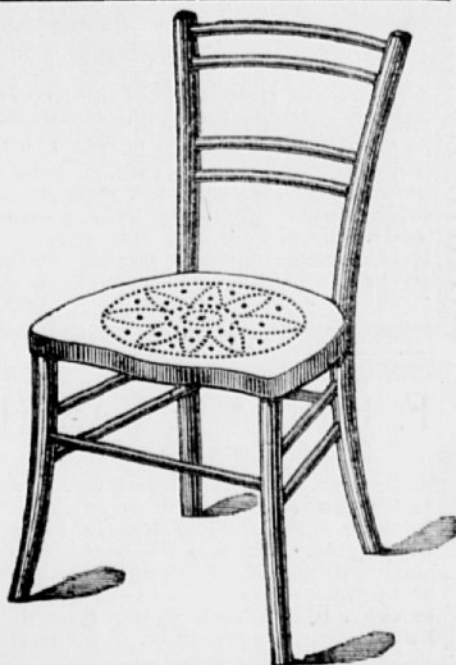
in lepo likane

(334—3)

stole za sobe.

Poprave se izvršujejo hitro, dobro
in po nizki ceni.

Ceniki se pošiljajo na zahtevanje
poštne prosto.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ocesom,
zujem na pod-
platu, petah in
drug m trdim
prekam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah

Ta obliž dobiva se le v **enotni velikosti po 60 Kr.**
Zahtevni izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(302) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkóczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurnwald, J. Biraba-
cher; v Brezavi A. Aich-
inger; v Trzinu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je naznanjati p. n. gospodom gostom, da bodem z
dném 1. aprila otvoril

gostilno „Pri vrtnarji“

v Gradišči

in tu nahajajoče se **kegljišče**, da bodem vedno skrbel za dobra
dolenjska, hrvaška in istrska vina, za priljubljeno **Kosler-
jevo** marcno pivo, kakor tudi za **gorko** in **mrzlo** kuhinjo ter
da bodem najbolje stregel svojim gostom. Zahvaljujoč se najprijazneje
svojim spoštovanim gostom na meni dosedaj izkazanem zaupanju, jih
ob enem uljudno vabim h zgorajšnji otvoritvi.

Z velespoštovanjem

(316—2)

Andrej Zaller, gostilničar.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah. (162—10)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitseh

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Z „Maggi-jevo začimbo“

DOBI JUHAUKUS

V steklenicah po 45 kr.
in več.

Izborno sredstvo,

HORS CONCOURS na izložbi v PARIZU 1889. — (Glan razsodišču)

Na prodaj pri vseh trgovcih s specializiranim in delicatnim blagom.

Najbolje železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143—16)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile
in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katere je doslej izplačala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celo 48%**.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ **deset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Helena Avbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je dne 5. maja 1884. Do svoje smrti dne 15. februarja 1885 uplačala je 32 gld. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim dedičem 1000 gld.

2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. januarja 1875. Do svoje smrti dne 11. februarja 1891 uplačal je 1352 gld. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegove izplačala 3000 gld.

3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. decembra 1871. Do svoje smrti dne 8. februarja 1885 uplačal je 1393 gld. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegovi rodbini 3000 gld.

4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dne 30. novembra 1878. Dasi je do svoje smrti dne 14. julija 1880 uplačal le 80 gld. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 1200 gld.

5. Marija Lenčková, posestnica na Blatici ob Savi, zavarovala se je dne 5. maja 1870. Ko je umrla dne 24. maja 1882 izplačala je banka „Slavija“ dedičem njenim 5000 gld., da si je bilo uplačane zavarovalnine le 2292 gld. 16 kr.

6. Ivan Vlah, posestnik v Jušcih, zavaroval se je dne 25. novembra 1883 za 1000 gld. in dne 30. aprila 1890 zopet za 1000 gld. Na obe zavarovanji uplačal je do svoje smrti dne 13. januarja 1892 vsega skupaj 192 gld. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 2000 gld.

7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. junija 1882 za 1000 gld. Do svoje smrti dne 26. januarja 1891 uplačal je 381 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem 1000 gld.

8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dne 10. aprila 1892 uplačal 597 gld. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegove 1500 gld.

9. Andrej Velikajne, gostilničar v Ilirske Bistrici, bil je zavarovan od 15. dne maja 1880 do 3. dne junija 1887 in je v tej dobi uplačal 364 gld. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegove izplačala udovi 1000 gld.

10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranji, zavarovala se je dne 20. aprila 1884 za 1000 gld. in banka „Slavija“ izplačala je njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dne 21. septembra 1892 uplačala le 241 gld. 20 kr.

11. Ernesta Jelusičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu, bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem času uplačala 187 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njenemu soprogu 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno **generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani** v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Novo racionalno zdravljenje.

Brez zdravlil.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure
Romana Weissmann-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastonj (700—19)

v c. kr. vseučilišni knjigarni: JURIJ SZELINSKI, Stefansplatz 6., Wien.

Spričevala znanih zdravnikov.

Neskočljivo.

Novost!

Podpisani usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da imam v svoji zalogi čisto nove vrste

Novost!

žepne ure

katere imajo na zapiralu lično urezane sv. podobe kot

Marijino oznanjenje, Kristus na oljski gori, Kristusovo
ustajenje, Marijino vnebovzetje.

Do sedaj se še ni videlo tako lepo delo. — V zalogi imam tudi **zlate kronometre** in en **četrt repertirke** in vse vrste drugih **zlatih in srebrnih ur**. Popravila izvršujem točno. Zunanja naročila se hitro izvršujejo. (396—1)

Jos. Černe

urar, sv. Petra cesta št. 2 v Ljubljani.

Zahvala in priporočilo.

(407—1)

Zahvaljeval se slavnemu občinstvu za dosedanje blagovoljno zaupanje, usojava se tem potom naznanjati, da sva

z dnem 6. aprila kupila in prevzela
tudi občeznano

trgovino z mešanim blagom

od umrlega Vinka Vrhovskega

v Trebnjem na Dolenjskem

Kakor dosedaj, bodeva tudi nadalje prizadevala se slavno občinstvo v Mokronogu in v Trebnjem v vsakem oziru točno, po ceni in z dobrim blagom postreči, proseč, da nama dosedanje naklonjenost še v prihodnje ohrani.

Mokronog-Trebnje dne 16. aprila 1893.

Sbil in Petrovčič.

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudi sem se nakupiti **najboljše blago po najnižji ceni**, za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.**

V zalogi imam vedno najboljši **roman in portland cement, stare železniške šine** za oboke, preskrbim pa tudi po najnižji ceni **traverze, i. t. d.** V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, **okove za voze, vezi i. t. d.**

Za strehe kriti imam bogato zalogo **činkaste in pocinkane ploševine ter strešnega papirja.**

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča (174—10)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Mala oznanila

Pod Tranco št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

prporoča J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrna, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti št. 15

prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatir na Starem trgu št. 15

prporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročtvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER

umetni in kupčijski vrtnar v Ljubljani, Gradišče št. 16

prporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice in cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. I (200)

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zreal, strugarskega in pozlatskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blaginice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje. (70)

F. Ferlinc, restavratir.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

prporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurški obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljši vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

prporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svinato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala: Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3

prporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj**

od najfinejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-Jevega originalnega karbolineja**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar Kolodvorske ulice št. 22

prporoča svoje (155)

valčaste ograde za okna in vrata lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zapornom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje. (164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8

prporoča svoj atelier za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)

Ljubljana, Marijin trg 1

prporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtene blaga in podvleke, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljčanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, životkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, travkov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetov in njihov delov.

G. Tönnies v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinilivnico.

Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznilce in žage.** (144)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3

prporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (152)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. poštne in brzojavne urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svētniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatir Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

prporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesentih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strelavodov** po novi sistemi.

Fran Toni

vulgo Srakar

izprašani kovač

Kravja dolina št. 2

izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. (154)

Dobro delo in točna postrežba.

Posebno se prporoča za **nove konjske podkove.**

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnic, privat. železnic, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovolnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obročke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši faconi. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANČ

v Ljubljani, pri železnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknene blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačvine in vse k oblikam potrebne oprave. I (199)

Prporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenski, hrvaški in črna istrski vina. Priznana **dobra jedila**. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) I

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

prporoča svojo **veliko zalogo ur.**

Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (68)

Fran Kaiser

puškar v Ljubljani

prporoča mnogovrstno **zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin** — kakor tudi **pušk lastnega izdelka** ter izvršuje vsakojaka **popravila** točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice in **kuverfe s firmo**

prporoča „Narodna Tiskarna“.

FRAN S. BARAGA

— slikar — (405) I

na Emonski cesti št. 10

prporoča se p. n. občinstvu in visokochastiti duhovščini za **slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito**, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Švicarija (Pod Tivoli)

restavracija I. vrste.

Najlepši razgled na Ljubljano.

Domača, tirolska in italijanska pristna vina, vedno sveže **pivo** prvih pivovar, **izvrstna kuhinja** in točna postrežba. — Prporoča se slav. p. n. občinstvu in gg. potovalcem. I (192)

H. Eder, restavratir.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivale se bodo

prihodnji teden na karton-papirji tiskane **komač po 20 kr.**

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri družih knjigo-tržcih.

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanič-vozičkov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327-3)

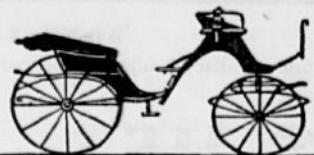
ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Za posestnike mlinov.

Zaradi preustrojenja „Styria paromlina“ v Mariboru na Dravi se bodo tam prodajali razni **mlinarski stroji**; na primer: razni **valjavni stoli, cilindri, čistilni stroji, čistilne priprave, okleščevalni stroji**, mej njimi tudi **stroj za lupljenje, patent Wimmer-Till**, od tvrdke **Ganz & Co. v Budimpešti**, dalje **vzdigovalni in transmissijski deli**, dalje **rahljene svilne vprege**, kakor tudi sploh vsi v to svrhu spadajoči predmeti v veliki izbiri, večinoma še v najboljem stanu. — Povprašati je pri lastniku **Ludoviku Franzu v Mariboru na Dravi**.

F. Wisjan

sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo zalogo

izdelanih in na pol izdelanih

„landauerjev“, koleseljnov, pokritih in na pol pokritih voz

iz izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najlepšem slogu in nizki ceni. (361-2)

Naročila z dežele izvršuje točno.

Največja izbéra

vsake vrste

izprehodnih palic

kakor tudi

finih rezbarij iz lesa in pletenin

pri

F. Stampfelu v Ljubljani

na Kongresnem trgu (Tonhalle)

(370-3)

(Kočevska domača obrt.)

NB. Naj se na znanje vzeti blagovoli, da nimamo v Ljubljani nikake filijalke, in prosimo najljubše, naj se kupci blagovolijo potruditi direktno do nas **Samo Kongresni trg (Tonhalle)**.

Narodna knjigarna in trgovina s papirjem.

Slavnemu občinstvu zlasti p. t. odvetnikom in notarjem, uradnikom, učiteljem in trgovcem na deželi, javnim in zasebnim uradom priporočam za obila naročila svojo

knjigarno

in

trgovino s papirjem

ter z vsemi

pisalnimi in risalnimi potrebščinami

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Slovenske Matice“ hiši št. 7. (344-3)

V zalogi imam vse noveše literature proizvode slovenske in knjige „**Narodne tiskarne**“ in „**Slovenske Matice**“ katera me je poverila z razpečavanjem njenih knjig. Nadalje naznanjam, da mi je izročila **Glasbena Matica** razpošiljanje v njeni zalogi nahajajočih se

musikalij

in prosim slavno občinstvo, da se obrača z dotičnimi naročili neposredno name. V zalogi imam **fine kasete, lep in dober pisemski in pisarniški papir in vse pisalne in risalne potrebščine, molitvenike i. t. d.** Blago je izborno, solidno in ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Zagorjan.

Narodna knjigarna in trgovina s papirjem.

Solidne, zložne (345-3)

močne in

čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo

samo iz napojenega

masivnega lesa

Jos. Verbič-a

v Bistri

pošta Borovnica.

Dražestni uzorci privatnim naročiteljem zastonj in franko.

Knjige z uzorci bogate vsebine, kakeršnih še ni bilo, za krojače nefrankovano.

Jaz ne dajem odpusta 2 $\frac{1}{2}$, ali 3 $\frac{1}{2}$ gld. od metra in tudi krojačem nikakih daril, kakor se to godi od strani konkurence na troške poslednje roke, nego imam samo stalne in odločene cene, da zamore vsak privatni naročitelj dobro in po ceni kupovati. Zatorej prosim, da si dá vsak predložiti samo moje knjige z uzorci. Tudi svarim pred pisimi konkurencije, v kojih se obeta dvojni odpust od cene.

Tkanine za obleke.

Pervien in dosking za visoko duhovništvo, tkanine, kakor so predpisane za c. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livreje, sukna za biljard in igralne mize, prevleke za vozove, loden, tudi nepremočljiv, za lovske suknje tkanine, ki se dajo prati, potni palci od gld. 4—14 itd.

Kdor želi kupovati hvaljevredno, pošteno, trpežno, čisto volneno suknino in ne cenenih cunj, ki komaj toliko stanejo, kot iznaša plačilo krojaču, obrne naj se na trdsko

Jan. Stikarofsky v Brnu (avstrijski Manchester).

Največja tovarniška

zaloga suknene robe v vrednosti $\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev.

Da predložim velikost in zmoglost, razkladam mi je, da je v moji roki zjedinen največji izvoz sukna v Evropi, proizvajanje „kammgarna“, pripadajoče opreme za krojače in velika knjigovoznica zgolj v lastne svrhe. Da se o vsem navedenem prepričate, pozivljem p. n. občinstvo, komur je prilika dana, da si ogleda velikanske prostore moje prodajalnice, v koji posluje 150 ljudij. — Pošilja se le proti poštnemu povzetju. — Dopisovanje v nemškem, češkem, ogerškem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. (188-18)

GRİČAR & MEJAČ

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice št. 11.

Največja zaloga

spomladanske obleke, ogrtačev, menčikov

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga

najmodnejšega tu- in inozemskega

suknenega blaga (štof)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, — **dežni plašči, jopice, manteleti** in vsi **konfekcijski predmeti** za gospé in gospodičine **po najnovšem kroji na Dunaji**, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše

(326-3)

srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.